

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . 5.— Pengő
 Három óra . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakorl
 hirdető és a velünk összeköttetésben
 levő hirdető Irodák árendájában
 részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendő
 Kéziratok vissza nem adtnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat
 a kiadóhivatalba kérjük utasítani!
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Aratáskor

(Ky) Nagy ünnepe van a magyar földnek. Most ontja dus ajándékát bőséges földanyánk a gazdáknak, akik meleg szeretettel ajnorozták, dédelgették és ápoliták a magyar földet. De nem csak a gazdát ajándékozza meg most a földanya, hanem mindenkit, akinek valami köze van hozzá és kapcsolata van vele.

Hazánkban ma még a föld az alapja az egész közgazdasági életnek, azért lesi itt féltő gondnal mindenki a termés fejlődését és a jó aratás után az Isten szép ajándéka szerte csorog a gazdasági élet erein a társadalom minden rétegébe; jut az áldásból a munkásnak, az iparosnak, a kereskedőnek egyaránt a jó termés révén több pénzhez jutó gazdák életszükségleteinek beszerzése, vásárlásai és munkáltatásai révén. Aratás után — régi tapasztalat — erősebb üteművé válik az ipari és kereskedelmi forgalom.

Most egy éve — bizonyára még élénken emlékszik rá a felvidéki magyar gazdatársadalom — azt panasztuk fel a cseh kormányra, hogy itt az aratás, de a gazda még nem tudja, hogy milyen összeget fog kapni a gabonáért. Olyan sokáig törték az ármegállapításon a fejüket az illetékesek.

A magyar kormány már jóval az aratás megkezdése előtt megállapította és kihirdette a buza árát, a termésbecsléssel kapcsolatban, melyszerint buzában 28 millió métermázsás termés eredménnyel számolhatunk az idei aratásnál, beleszámítva a visszacsatolt felvidéki részeket is.

A buza körülbelül a tavalyi árnívón mozog most is, mert a megállapítás szerint 19 pengőtől 20.50 pengőig emelkedhet közvetlenül az aratás után, de nagyobb lesz az ára, ha a buzát később adják el, mert beszáradási és raktározási költség címén az ára fokozatosan emelkedik s az emelkedés az értékesítési időszak végén márciusban, egy pengőre fog rugni, míg a minőségi termelés előmozdítására a 80 hektoliter súlynál nagyobb buzáknál mmázsánként negydpengős külön jutalmat állapított meg a gazda részére.

Mindezen intézkedések beszédes bizonyosságai annak, hogy kormányunk értékeli és támogatja a gazdatársadalom államfenntartó munkáját, még áldozatok árán is, mert

Á barsi ref. egyházmegye közgyűlését

július 4 én Léván tartotta Czeglédy Pál esperes és dr. Nagy Béla egyházmegyei gondnok elnöklété alatt, amelyen ugyszólván az összes közgyűlést alkotó tagok jelen voltak.

A közgyűlés Czeglédy Pál esperes bibliaválasztásával és lélekemelő imádságával kezdődött. Ezután dr. Nagy Béla egyházmegyei gondnok tartott tartalmas megnyitó beszédet s szeretettel köszöntötte a gyűlésen vendégül megjelent Koczor Gyula főispánt, dr. Pályi Pál vármegyei aljegyzőt, Nagy B. dog ezredes, vármegyei katonai parancsnokot.

P. p. József egyházmegyei főjegyző előterjesztette az egyházmegye s ennek az egyetemes református egyházzal kapcsolatos kérdéseivel foglalkozó részletes esperesi jelentést, illetve az egyházmegyei közgyűlésnek az

esperesi jelentésére hozott határozatát. Az esperesi jelentés nyomán a közgyűlés elsősorban is mély hálával borult le az igazságos Isten előtt, hogy husz keserves esztendő után felszabadította a Felvidék magyarlakta területeinek negyrészét és az egész Kárpátalját s így ma Léván, szabad magyar földön tarthatta meg az egyházmegye közgyűlését. Da mély hálával borult le a közgyűlés a jó Isten előtt azért is, hogy az ő kegyelme a magyar történelemnek ebben a súlyos korszakában o'yan férfiat állított a nemzet élére Kormányszó Urunk Ő őmáltóságá személyében, aki e'őt egy cél lebeg, hogy nemzetét nagygyűlés és szabaddá tegye. A közgyűlés táviratban fejezte ki hódolatát és háláját. Ugyancsak táviratban fejezte ki a közgyűlés mély háláját gróf Teleki Pál miniszterelnök és Ja-

hazánkban a buza árát a kormány a világparitáson felüli árban tartja.

Ezzel kapcsolatban azonban felmerül az a kérdés, vajjon Magyarország meddig bírja ezt a világparitáson felüli árnívót fenntartani?

A cseh kormány rendeletileg akarta rákényszeríteni a gazdákat a buzavetésterületeiknek a korlátozására. Ez az intézkedés azonban nem a magyar gazdák érdekeit, hanem a cseh és morvavidékek rozsértékesítését lehetőségeit kívánta felfokozni.

Tudvalevősen a cseh és morvavidékek rozstermelők, míg a magyar földműves buzapárti s ma már talán tulságosan is az. Magyar szakörökben ma már azt találják szükségesnek, hogy a magyar gazda módosítsa nagy buzaszeretétét és állítsa át termelési rendjét Magyarországon mai gazdasági kívánalmainak megfelelő irányban. Természetesen a mi garamvölgyi gazdáinkra is vonatkozik ez a vélemény.

Már a multi megyegyűlésen hallottak az alispáni jelentésben a megállapítást, hogy nagyon kevés tengerit termelnek megyénkben és a tengeri termelést a két fő kalászos termény rovására rendkívüli módon fel kell majd fokozni. Azt is megmondta az alispáni jelentés, hogy azért termelnek kevés tengerit ezen a vidéken, mert a sertésenyésztés nagyon elmaradott, de okát azzal is lehet magyarázni még, hogy a nagyon elterjedt „egyke” miatt nincs a kapáláshoz szükséges elegendő gyermek. Az idősebbeknek már nehezére esik a kapáláshoz szükséges hajlongás. A tengeri termelésre vidékünk talajviszonyai szakemberek szerint igen alkalmasak s értékesítési viszonyai jók, mert Magyarország tengeriből behozatalra szorult, így nemzetgazdasági érde-

kek szólnak a tengeritermelés fokozása mellett.

Egyébként kérdést intéztem vármegyénk gazdasági felügyelői hivatalához, hogy vidékünk gazdái milyen irányban állíthatnák át termelésüket még, hogy azzal valóban hazánk szükségleteit eredményesen szolgálják. Azt a választ kaptam, hogy a tengerin kívül át kellene térni a jól kifizetődő takarmánymagvak termelésére. Pl., hogy a csomósebir termelésére nálunk igen alkalmas a talaj, tanúsítja az is, hogy bármerre láthatni az árokpartokon vadul nőni. A szarvaskerep, a fehér és bitorhert a tavaszi- és őszi borsó, valamint a búkköny magtermelése szintén ajánlatos lenne nemzetgazdasági tekintetből. Egyes gazdaságokban ennek már eredményes példáit láthatni.

Kérdés azonban, hogy kiscgazdáink ősi konzervatívizmusát mennyire tudják jobb belátásra bírni a korszerű termelési gondolatok és példák, amelyek földműves népünk anyagi érdekeit is szolgálni hivatottak.

A kapásnövények erőteljesebb termelését pedig az is kibonatosítja tenné, hogy vidékünk gabonátáblái tulságosan elgyomosodtak.

Vármegyénk gazdasági felügyelősege még azzal a tanáccsal is szolgál gazdáinknak, hogy a buza learatásánál ne várják be a teljes beérését, korábban kezdjék a vágást, mert sikértartalma sokkal nagyobb, hogyha a szem nem a lábón, hanem a keresztben érik be teljesen.

Valóban kívánatos lenne, hogy vármegyénk gazdatársadalma e korszerű termelési eszméket saját érdekében is követné.

ross Andor miniszternek a fe'szabáditás körül végeztet f'aradhatatlan és kitartó munkáját.

A közgyűlés köszönetét fejezi ki a református egyház örüllóinak: a lelkészeknek és tanítóknak, akik husz évon át a magyar nemzet léfiontatásáért vívott harcokban becsülettel és hűséggel álltak meg a helyüket s örömmel állapította meg, hogy magyar református népünket husz esztendő küzdelmeiben nemzeti érzésében megingatni nem lehetett, bár az idegen megszálló hatalom exponensei elkövettek mindent, jelszavakkal, f'ódszásti íg'erekekkel, hogy népüket magyar nemzeti érzéséből kivetkőztessék. A közgyűlés leszögezte azt a tényt, hogy a magyar falvak a magyar nemzeti érzésnek és gondolatnak megvívhatatlan vérai voltak s megállapította azt is, hogy magyar népünk tudta azt, hogy a csonka hazában gazdaságilag nehezebb viszonyok közt jut, mindamellett örömmel vágyakozott haza. Majd kiemelte azt a megbecsülhetetlen nagy értéket, amelyet a két évtizedes elnyomás alatt az egyházi és iskolai autonómia jelentett.

A közgyűlés örömmel állapította meg, hogy a megszállás alatt a barsi ref. egyházmegyében egyetlen raf. népskolát sem adtak át közs'égnek vagy az államnak, sőt a megjelöket nemcsak megtartotta, hanem a magyar népnevelés céljára még tíz új tanítói állást szervezett. Önkormányzatunknak volt köszönhető a losonci theologia, a komáromi tanítóképző és több szeretet-intézmény felállítására és fenntartására.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy a március elején összeült zsinat becikelyezte visszacsatolásunk tényét, melynek következtében felvidéki konventünk megszűnt, nov. 2-til kerültek szintén megszűnik.

Kegyelettel emlékezett meg az elhalt Bihar Kálmán nyug. pozbai lelkészről, Juhász Pál nagysallói lelkészről, Sütő G. rson nyug. honfűzesgyarmati tanítóról, Nyirő István, Deme Dzsó és Uja Lajos honfűzesgyarmati

hittudóseiről, kik közül e három u'olsó a csehszlovák hadsereg dűbének esett áldozatul.

A közgyűlés köszönetét fejezte ki a budapesti theologia hallgatóinak A'sóvárádon és Léván, valamint a budapesti vallásokatóknak Léván tett áldásos látogatásáikért. Közgyűlés felhívja a gyülekezetek ifjúságát, hogy az augusztus hónapban Loncon tartandó KIE konferenciát minél nagyobb számban kerassák fel.

A közgyűlés egyházmegyei h. ügyössze megválasztotta dr. Vargha Sándor lévai ügyvédet, egyházmegyei mérnököt — egyuttal az építészeti bizottság tagjává — Gál Tibor mérnököt. Ehatározta, hogy Gál Dzsó lévai áll. polgári iskolai tanárnak a Garamvölgy telepönainak építészeti és művésztörténeti szempontból való feldolgozására irányuló törekvését erkölcsileg támogatja. Eyszersmind felhívja az egyházakat és gyülekezeteket, hogy azáltal legyenek támogatására a munkának, hogy a könyvet megjelenése után vegyék meg, melynek ára 7—8 Pengő lesz.

Köszönetét fejezte ki a közgyűlés a „Magyar a magyarért” akciónak, mivel minden egyes gyülekezetünk szegényeit és iskolai egélyezésben részesítette.

A statisztikai adatokból fájdalommal állapította meg a közgyűlés, hogy

az 1938. évben 240 születéssel szemben 346 haláleset volt, így 106 lélekkel fogyott az egyházmegye népessége az elmúlt évben. Vannak o'yan községek, ahol az elmúlt évben születés egyáltalában nem volt. Gyökéras és sürgős törvényhozási intézkedéseket vár az egész ország.

Szeretettel köszöntötte a közgyűlés a Holó Gáza ujbarsi lelkész elnökölete alatt Bars és Hont k. e. e. vármegyék területén megalakult egészségpolitikai társaságot (EPOL) s ennek nemzetelleni munkájának támogatására felhívta az illetékeseket; továbbá Cseglédy Pál

esprest és dr. Nagy Béla egyházmegyei gondnokot, kiknek további egyházépítő és kormányzó munkájukra a jó Isten áldását kérte.

E'után Konta Károly egyházmegyei pénztárnok a közalapi, nyugdíj és segélyalapi bizottság jelentését, továbbá segély iránti kérényrt terjesztett elő, amelyeket a közgyűlés pártólag terjesztett a felsőbb egyházi hatóságokhoz. Ric: Lajos tanügyi előadó a tanügyi bizottság jelentését terjesztette elő, részletelesen ismertetve iskoláink anyagi és szellemi helyzetét. Sinaý Sándor számvadó a pénzügyi bizottság s a számvevőszék jelentését terjesztette elő az egyházak, egyházmegyei és gyámóidai pénztárak helyzetéről. Szabó S. Szigmond egyházmegyei tanácsbíró különböző közigazgatási ügyeket, Pap József egyházmegyei főjegyző a belmészioi bizottság jelentését és a kiskoszmáji árvaház 1938. évi működéséről szóló jelentést terjesztett elő.

A gazdag tartalmu eszresi jelesen kivűl mintegy 30 pontból álló tárgysorozat szerepelt napirenden. A közgyűlés a Himusz elnökölésével és Cseglédy Pál imádságával ért véget. — Délután bírósági ülés volt.

— A LÉVAI IDEGENFORGALMI HIVATAL által hirdettet Lévat propagáló plakáttervezetre hét pályázat érkezett be. A bizottság az első díjat Faragó György vármegyei tisztviselőnek adta, aki a János vitéz plakátjaival is kiűnt; a két második díjat Gál Dzsó tanár és György József rajzoló nyerte el. Az idegenforgalom tekintetében állandó élénkű és tapasztalható. Legutóbb a Míraoldgyesűlet győri közgyűléséről érkezett nagyobb társaság Lévára, amely lezkelemesebb benyomásokkal távozott a magyaradi fűrdőbe a lévai idegenforgalmi bizottság kísérelvel. Nagy Bédog ezredes buszúlkodásából kifolyóan e hó végén külföldi társaság érkezik Lévára és az ujbarsi ménes megekitésére.

Dr. HAICZL KÁLMÁN :

HUSZ ÉV ELŐTT

— NAPLÓTÖREDEKEK —

VI.

Ma délután a templom üres volt.

Délben hire terjedt, hogy a csehek a magyar csapatokat Maróton visszanyomták és Hízert felgyújtották. Az Órhegyre mentem, de fűstöt nem láttam. 6 magyar katona ideérkezett és kocsin Kovácsi felé mentek, majd 6 cseh katona jött be kerékpáron Marót felől, de hamarosan visszamentek. Közben délután Kovácsi körül az ágyúzás megindult puskaropogásokkal vegyest és megszakításokkal 3/4-9-ig tartott. Esti 10 óra tájban 8—9 cseh katona érkezett Garamszentbenedekbe Kovácsi felől. Minthogy a helyzetről semmiféle biztos tudomásunk nem volt, Pünkösöd hétfőre káplánomat Kovácsiba nem engedtem.

Junius 9. A sok beszédből ma az a valóság hámozódott ki, hogy a csehek tegnap ágyúkkal felszerelve Valkócz felől jöttek Kovácsiba. A magyar páncélvontat a kovácsii állomáson tartózkodott, ágyúik pedig Szöllös—Csejkő tájáról ontották a tűzet.

Dél előtt 9 órakor újabb ágyúzás hallható, mely vagy félórán át tartott. Kántorom, aki az ágyucsatát a szőlőhegyről nézte, elmondta, hogy a csehek a Valkócz felé terjedő dombokról tüzeltek, amit a magyar tüzérűség a kovácsii állomásról viszonozott. A csehek nyilvánvalóan a vasuti hidra céloztak, mert gránátjaik az őrház körül csaptak le. Egészen jól láthatta, hogy a csehek sebesűltjeiket (halottaikat?) elvitték. Egyik kisebb cseh csapat — vagy 70 ember — Peszérén a Garamon átkelt, de ott a magyarok géptűzrellel fogadták. Az átkelőkre a páncélos vonatról is tüzeltek. 3 katona visszafordult, az többiek sorsáról mitsem tudunk. Ezekből nyilvánvaló, hogy a magyar csapatok a szőlősi dombokat tartják megszállva.

Az ebédcezi volt jegyző fia Zsarnóczáról jövet elmondta, hogy Zsarnóczán magyar katonaság van, amely valószínűleg Selmecz felől érkezett.

Déli 12 órakor az ágyúzás ujból megkezdődött, a hang után itélve, a kovácsii állomás felől. Vagy félóra mulva megszűnt.

Délután 3 cseh lovasból álló őrsjárat jött Marót felől Garamszentbenedekbe és fél 3 órakor Kovácsi felé távozott, majd negyed óra mulva visszatért és tovább ment Marót felé.

4 órakor hallom, hogy a csehek Kovácsiban jártak délelőtt s a páncélos a mocsári állomásról lödözött rájuk. Sokan elesetek, de egyes házakban is kar esett. A csehek az elm-nekűlt intéző lakását felűlták és kifosztották.

Délután 5—7 óráig messziről ágyúzás hallható.

Junius 10 Reggel 40—50 főből álló cseh csapat vonult be Garamszentbenedekbe. Míse után ketten feljöttek a várba és mindent végükutattak. Végül a pince után kérdzősködtek és 30 literes hordó őboromat elvitték.

Kovácsiból jelentik, hogy a csehek ottani igáslovaimat 1 éves csikómmal együtt elvitték. A csikót azután, minthogy sem befogni, sem megnyergelni nem lehetett, elajándékozták.

A cseh sebesűlteket az intézői és jegyzői lakban helyezték el. Ketten közülök ma reggelre meghaltak. A cseh hadiszállás Olichópusztán van.

10 óra után ujból két katona jött fel és az olichói törzskar részére bort követelt. A szakaszvezető már az előbbiekkel is fennjárt, ujból durván és gorombán viselkedett, míg a legionárius, aki műveltebbnek is látszott, tisztességesen viselkedett. Végül is elvitték 82 literes hordómat, amelyben 1898. évi termésem volt.

Mindezek persze még ennyival is akartak. Kora délután még 7-en jöttek és húst, nevezetesen libapecsényét kívántak. 7 órakor egy százados küldött fel embereket borért. Ezek is 30 literet vittek el. Majd utánuk egy hadnagy jött fel másodmagával és térképet kért. Mikor a falon függő egyházmegyei térképet meglátta, leakasztotta és elvitte, — de legalább nyugtát adott róla.

Délután igáskocsisom lovaimmal hazajött. Elmondta, hogy mikor Pünkösödheffőn a legnagyobb tűzben Olichóra kellett mennie, egy gránát mellettük csapott le s az egyik katonán legelőbe röpítette. A lovak istrángjaikat szétszakították. Továbbmenet ujbab gránátlövés az egyik kocsis lábát szakította le, 2 lovat pedig agyonűtötte. Állandó életveszedelemben értek el Olichóra. Estére lovaim már ujból munkában láttam.

Ezalatt az ujonnan érkezett katonák vacsoránkat megették. Majd elmondták, hogy holnap Lévára fognak bevonulni. Három napon belül vége lesz a háborúnak, mert az angolok és franciák ultimátumot küldtek a magyaroknak. Hogy továbbá a románok is se-

A nagy diáktalálkozó

Irta: Márton Dezső OTI szv. főtanácsos

Lezajlott a lévai nagy diáktalálkozó. Sokan, nagyon sokan összejöttek a lévai diákok közül, de sokan, nagyon sokan hiányoztak. Bizonyára voltak, akik a távollévőket ünneprontónak és olyanoknak tartják, akikből az összetartás érzése hiányzik, éppen ezért szükségesnek tartom megatartásunk tisztázását, álláspontunk megvilágítását és velünk érző barátaink tájékoztatását.

A lévai öregdiákok társasága Budapesten még a háború előtt megszalkult és a havi összejövetelekben a baráti érzés ápolása mellett meghánytuk-vetítettük a lévai híreket és készültünk a diáktalálkozókra. A háború katasztrófális következményei ezeket a terveket megakadályozták. A háború alatt szétszóródott diáktársaság az első hívó szóra ismét együtt volt. De most már nem a diáksínek, hanem Híznák borzalmas megcsenkitása és Léva szomorú sorsa volt a beszélgetés tárgya. És ha eddig a barátság, ettől kezdve a közös sors, álmunk és vágyunk megvalósításában vetett hitünk tartott össze. Ezt az összetartást építettük a Barsvármegyei Egyesületben és készítettük elő magunkat arra a szent nagy napra, amikor a szabad Léva szent földjére tehetjük lábunkat, amikor a klastrom szent oltára előtt leborulva adhatunk hálát Istennek, amikor könnyes szemmel köszönhetjük meg az öreg gimnázium falai között a helyüket újból elfoglaló piarista tanároknak azt a sok fáradságot, amellyel oly ocsádón neveleik bennünket Isten, haza- és emberszeretetre. 1938. december 4-i ottlétünk alkalmával részben beteljesedett régi álmunk, de a nagy diáktalálkozó azt arra időre halasztottuk, amikor a gimnáziumban a piarista tanárok ismét elfoglalják kényszerrel elhagyott helyeiket. Vártunk a tervezett diákszövetség megalakulásával,

vártunk azokkal a szép, nemes terveink megvalósításával, amelyeket a diákszövetségnek kellett volna magára vállalni. Meddő várakozásunkban érthetetlenül kérdezzük mi az oka, hogy a piaristák még mindig nincsenek Léván, mi az oka, hogy Léva lakossága, de különösen annak katolikus társadalma egy emberként nem követeli a piaristák visszahívását. Mi az oka ennek a feltűnő nemtörődomségnek akkor, amikor szerény véleményünk szerint a kérdés kedvező elintézésének nincsenek leközvetíthető akadályai. Én kérдем ezt, a református vallású volt lévai diák és velem együtt kérdi sok-sok lévai öregdiák, akiket a piaristák tanítottak a Haza őszien szeretére és a keresztényi tisztá erkölcsre

Hívják vissza Lévára a piaristákat, mert ott szükség van nagy nemzetnevelő munkájukra, hívják vissza, mert odatartoznak Léva

tradíciójához, szelleméhez, társadalmához, odatartoznak a klastromhoz és a gimnáziumhoz. Ha ez meglesz, ha ez bekövetkezik, akkor megszervezzük mi is a magunk nagy diáktalálkozóját, akkor elme gyünk Lévára és valóra váltjuk sok szép gondolatunkat, tervünket. (E kérdéssel már foglalkoztunk lapunkban. A kegyesrendiek visszatérése ügyében a rend és a kormány között tárgyalások folynak az anyagok körül. A kegyesrendiek visszatérése a tárgyalások eredményétől függ.) (A szerk.)

Most pedig egy volt piarista tanáromnak néhai Cserei Józsefnek ma is idősezerű költeményével abban a reményben fejezem be soraimat, hogy azok nem voltak hibávalék.

A LÉVAI FÖGYMNAZIUMRA.

Ifju, ahol ma tanulsz, a magyar vér zápora hullott, Meg mikor a szívbem harci vihar dobogott; Most, hogy szentlelki felavatja a beke malasztja, Léva jövőjének sarkköve lett ez a hely.

Fegyverek és tanulás árán lendült fel e csarnok, Itt e helyen békült össze a mult s a jelen. Intek ezért ifju, vésd jól felkedbe igemet, Kínseid a vallás, honszeretlet, tudomány.

A Lévai Dalárda ezüst serleget, plakettet és zászlót hozott haza Kassáról

Junius 23-án Léváról egy kis lelkes csapat foglalt helyet a Budapest felé induló vonaton, hogy a Nagyságos Fejedelem városában tartandó országos dalosünnepen résztvegyen. Amikor egész éjjeli farszóló utazás után 24 én reggel Kassára érkezünk, még nem is sejtettük, hogy mily sok főséges látványban lesz részünk, mily felemelő érzés szállja meg meroknyi csapatunk minden egyes tagjának lelkét a két napi kassai tartózkodás alatt.

A kassai országos dalosünnep méretei messze felülmújják az eddig rendezett dalos-

ünnepéket. Több mint 12000 dalos jött össze a csónka haza legátavolabbi községeiből és városából és a visszecsatolt városokból, hogy hálszálakat zengjen jószágos Istenünknek a sokat szenvedett magyar testvérek felszabadulásáért és az isteni górviseelés további segítségéért fohászokodjon a szentistváni magyar haza felámadásáért. A sok ezernyi dalos elhelyezése és ellátása nagy feladatot rótt a rendezésre. Minket a vasutisgazdóság hatalmas palotájában szállásoltak el. A csehek által kiürített szobákban táborozott a

gítségükre sietnek. Beszéltek francia tábornokról, aki Olichón és 12 tankról, amelyek rövidesen megjelennek.

Esti 7 óra után repülőgéj jelent meg Garamszentbenedek fölött, amelyre erősen lövöldöztek, de eredmény nélkül. Majd ágyuzás hallható, mely 9 óra felé megszűnt.

Junius 11. Az ittlelvő cseh csapat ma reggel Kovácsi felé eltávozott.

A jegyző járt nálam. Felmutatta a rendeletet, mely Szlovenszko területére a katonai diktaturát kimondja. Elbeszélte, hogy Maróton valóságos vérengzések történtek. Három polgárt kivégeztek, a me nekülők közül többeket lelőttek. Ma is 4 temetés volt. Pintér Károly apátplebánost többedmagával teherautón Nyitrára vitték. Persayné is el akarták vinni, de — állítólag Beliczáné közbenjárására szabadon engedték. Alig van férfi Maróton.

Délelőtt ismét borért jöttek Kovácsiból, de már csak 66 liter csingért kaphattak. A többit tegnap este a vár egyik rejtékében helyeztettem el.

Délelőtt—délután győnge ágyuzás. Negyed 6 óraker három legionárius jött kerékpáron és egy pohár bort kértek. Ujbánya felé mentek. Egyikük elmondta, hogy Garamszentbenedekben rossz nép lakhatik, mert papjára árulkodik. Azt is mesélték, hogy a magyarok Léva felé vonulnak vissza és hogy Érsekújvárbán már fekete csapatok vannak. 6—7 nap alatt vége lesz a háborúnak.

Mialatt itt voltak, vagy 40 szekér vonult el Ujbánya felől Kovácsi felé, katonákkal, 2 konyhával és felszereléssel.

Este sűrű ágyuzás. Fél 9 óra körül 60-nál több koci vonul fel Kovácsiból, telve katonákkal, trénnel és 4 konyhával. Az ágyuzás még 11 óraker is hallható.

Junius 12. Azt mondják, hogy az ágyuzás egész éjjelen át tartott. A tegnapi katonaszállítás állítólag Barsberzence—Bakabánya irányában történt, amerre pedig szekérközlekedés jóformán lehetetlen. Talán Bakabánya felől akarják a magyarokat támadni?

8 óra után nagy ágyuzás és géppuskatüzés Léva—Szöllös felől. 9 óra óta csend.

Az öreg Ehrenreich erdővállalkozó volt nálam. Elpanaszolta, hogy bár vagy 150 katonának adott élelmet, mégis majdnem összes fehéreneműjét elvitték. Elmondta, hogy tegnap — kocsisának elbeszélése szerint, aki a kovácsii hidfőtől jött haza — onnan több mint 70 sebesültet vittek Kovácsiba.

Negyed 11 órától kezdve heves ágyuzás mindkét oldalról.

Háromnegyed 11 óraker 5 katona jött Peszér felől, enni és innivalót kértek. Két napon át beásva fektüdtek, moccanni sem mertek. Bárcsak már hazamehetnének — sóhajtozták. 1 cseh volt, a többi tót. Délben a lövöldözés erősbödött.

Délután csend. Negyed 5 óraker egy kisebb csoport elég rendtelenségben Kovácsi felől Garamszentbenedekbe s innen Marót felé vonult. Azt mondták, hogy a Garam tulsó partjáról jöttek, de Kovácsin már nem jöhetnek, ennél fogva Peszér alatt a Garamon át-gázolva jöttek ide. Az emberek a Szudárkáról hazasietnek, mert a csehek arra vonulnak vissza Csárad felé. Esti fél 7 óraker 10 lovasból álló őrjárat jött Marót felől s továbbment Ujbánya felé.

Egyik emberem Kovácsiból jövet beszélte, hogy délután a visszavonuló cseh csapatok egy része Kovácsi házi közé menekült. A magyarok utánuk és közülük sokat lelőttek. Állítólag Léva előtt és a kovácsii határban halomszámra fekszenek a cseh halottak.

Zsemberi Fülöpöt, aki Valkócon menyasszonyánál járt és hazajövet a csatározás alatt egy hid alá bujt, a cseh katonák felfedezték s azon ürügy alatt, hogy a hidat felrobbantani akarta, főbe-lőtték.

Este délfelől, de messziről néhány ágyulövés. Éjjel csend.

Junius 13. Reggel messzi kelet felől ágyuzás.

A jegyző beszélte, hogy a csehek a rudnoi öreg plebánost tanítójával együtt elvitték. Emiatt a bíró a zsupánnál is járt, aki kerestette is a foglyokat, de nem tudták megállapítani, hová vitték őket.

Klicsa hegyét őrjárat szállotta meg. Délelőtt a szövetkezet előtt néhány tiszt állott katonákkal. Még tegnap este érkeztek s egy leányt is hoztak magukkal. Nem tudják, merre menjenek, merre szabad az ut.

11 óraker erősebb ágyuzás a tulsó oldalról negyedórán keresztül. Délután 3 óraker újabb ágyuzás rövid ideig. Háromnegyed 6-ker 2 szekér katonákkal megrakva Kovácsi felől.

Cseh csendőreink visszatértek. Káplánom beszélt velük. Az őrmester elmondta a panaszokat, amelyekkel bennünket vádoltak. Hogy a várból a csehekre lödözünk s ezt a községben is megtették. Hogy a magyarokat kosszorval és bokráttákkal fogadták stb.

Az őrmester állítása szerint megegyezés történt a harcoló felek közt. A csehek csak 8 napig maradnak itt és népszavazás fog dönteni afelett, kié legyen a Felvidék. Elmondta, hogy Rutka is magyar kézre került s ekkor a zsidók mind magyarokká lettek. Mi-

rengeteg ember. Itt az egyszerű szalmazsákon és a közös rögtönzött mosdók mellett valóban egyégy forrasztott minden magyart, felekezet és rangkülömbőség nélkül a magyar dal iránti rajongás, a magyar testvéri együttérzés, a szebb és boldogabb jövőbe vetett bízalom.

Aki látta a sok ezer dalos szimpompás, fegyelmzett, lelkes felvonulását a Szent Korona téren, aki gyönyörködhetett a város tündériivilágításában, aki hallotta az egyes dalárdák által a város különböző pontjain a koszorú leányoknak adott szerenádokat, amelytől késő estig visszhangzott az egész város, annak felejthetetlen kép vésődött az emlékezetébe. Junius 25-én ünnepi istentiszteleteken vettek részt a dalosok a különböző vallásfelekezeti templomokban, majd pedig a csoporthangversenyek lettek megtartva. Heckmann István, szeretett karnagyunk, beteges állott ki a pódiumra, az énekkart mégis bámulatra méltó önmegtagadással és fegyelmzettéssel vezényelte. Nagy és kiváló teljesítményeinek méltó jutalma volt az a meleg és kitüntető ünneplés, amelyben a megyeházán megtartott díszközgyűlésen része volt. Erdemei elismerésül az ezüst karnagyi tüvel jutalmazták és a Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetségének tiszteletbeli karnagyi címével tüntették ki. A tiszteletdíjak kiosztása alkalomával pedig, amely dalárdánknak egy gyönyörű ezüst serleget és Kessa városának remek plakettjét juttatta, karnagyunkat ismételten meleg ünneplésben részesítették.

Kimagasló eseménye volt a kétnapi ünneplésnek a szabadtéri díszhangverseny, amelyen a sok előkelőség között ott láttuk dr. Hóman Bálint kultuszminisztert is. Felütést kellett a fehér zubbonyos „Verhovina” énekkar, amelynek ruszin nyelven előadott énekszámai nagy és megérdemelt sikert arattak. Lenyűgöző látvány volt a rengeteg zászló megszorozása a díszhangverseny után. Az országos dalosünnep legmeghatóbb eseménye a

messze idegenbe szakadt magyaroknak, az osztrák énekeseknek a dalosünnepen való részvétele, akik norvég karnagyt vezénylésével magyar nyelven énekeltek nemzeti imánkat és eljőttek közénk, hogy hirdessék a magyar egységet és magyar nyelven tegyenek hitvallást a magyar élniakérés, a hazza és lejszeretet, az együvértartozás mellett.

Hangversenyünk befejeztével megható jelenet játszódott le a Szent Korona téren. A budapesti fémáru, fegyver és gépgyár dalköre dalárdánkat nemzeti színű zászlóval ajándékozta meg a felszabadulás örömére, szép üdvözölő beszéd kíséretében, amelyet Heckmann István karnagyunk köszönt meg meleg szavakkal.

Nem lehet szabadulni attól a lenyűgöző

látványtól, amely a város gyönyörű parkjában éjjel előtt szemünk elé tárult a sok ezernyi dalos elutazásakor. Vidám, lelkes hangulatban, ének és zenezóval, lampionokkal higyzott a nagy embertömeg az állomásra, ahonnan öt perces időközökben indultak a különböző vonatok, hogy otthonukba szállítsák a testvéri együttérzéstől áthatott sok magyar dalost. A kassai farsztori napok és a két éjjeli utazás dalosaink kedélyét nem csüggesztette. Vidám nótázás mellett a leglelkesebb hangulatban tettük meg az utolsó részt is. A kassai dalosünnep a magyar szívek összejelzésének, a testvéri szeretetnek, az összelátásnak és egyetlen törekvésnek a nagy és boldog megnyilatkozása volt.

L. I.

Az Alma Mater

előtt állok imádságos áhitattal. Könnyes mosolyon át nézem a nagy kaput s az ódon szent falakat.

Elnézem a bezárt nagy ablakokat, melyeken át akkor a napsugár fényesen sütött be ránk a ragyogó napsugár... Látáson elhomályosul, szemem égni kezdenek, bármennyire akarom visszatartani, kicsordulnak a könnyeim.

Igen. 37—38 évvel ezelőtt ebben az épületben, egek mögött a néma ablakok mögött szövegűtök fényes, merész diákálmainkat, ragyogó terveinket. Ezekben teltünk el hittel, bizalommal, lelkes munkakedvvel, ambícióval, erős elhatározásokkal! Ezekből a termékből röpöntek szét azok az édes, szép szerelmes gondolatok a Vilmák, Irénkék, Jolánkák stb.

felé, szívmalmokat elindító, nehéz sóhaj-tásokkal kísérve!

És azóta ide szálltunk vissza lélekben mindig, amikor fáradni kezdtünk, amikor ismétetlen megalódtunk, amikor fájt az élet és fázósan borzongva, melegség után sóvárogunk!

Amikor a nagy kaput nézem, lelki szemem előtt három kép tűnik fel:

1) Az Ur Jézus, mielőtt elbocsátja, megáldja tanítványait s ezeket mondja nekik: „Elmenvén tanítsatok minden népeket az Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében!”

2) A szent-bérmáthégyi barátok a havasok között épült klastromaiából, lavinaomlás után, kiengedik az életmentésre betanított kutyákat.

kor azután a csehek visszafoglalták, — sok zsidót felakasztottak

A délután folyamán kisebb-nagyobb csoportok vonultak Garamszentbenedeknek át Marót felé. Az este csendben telt el.

Junius 14. Az oromfalusi bíró járt nálam. Elmondta, hogy a falu alatt a Garam partján vagy 100 cseh táboroz. Fel-feljárnak ennivalóért. A zsidó kocsmárosnét kifosztották. A 11-én Barsberzencéről Bakabánya felé menetelő szekereket és katonákat Kópataknál a magyarok elfogták. Alig néhányan menekültek meg.

3 katonát jött a várba s ennivalót kértek. Evés közben elmondták, hogy az éjjel 2 magyar kommunista jött Peszérre. Ama hiszemben, hogy többen jönnek, a cseh őrség szekerestül a Garamon át a tulsó oldalra akart menekülni, de szerencsétlenségükre oly helyen, ahol partra evickélni nem tudtak. Egy részük bizonyára a vízbe fulladt. Elpanaszolták, hogy két szakaszuknak nyoma veszett.

Ugyancsak a csehek beszéltek, hogy mikor az egyik cseh csapat a garamszőlősi hegyeken át a Garam inenső partjára akart menekülni, a másik cseh csapat magyaroknak nézte őket és közéjük tüzeltek. Ennek folytán néhányan a meredek partról a Garamba gurultak. Ugy látszik, az a csapat volt, amelynek megmaradt része a Garamon át idejött.

Márton béresem lovaimmal még mindig Olichó pusztán van és sebesülteket szállít Marótra, ahol a kötözőhely van. A csáradai hártárban temetetlen cseh hullák fekszenek.

D. u. 1 órákor Kálna felől erős ágyúzás hallatszik, amely megszakításokkal körülbelül fél 3-ig tartott.

Az egyik tót lapban szó volt a már említett memorandumról a magyarokat Párisba hívták a konferenciára. Ők azonban csak Bécsben és csak bizonyos feltételek mellett hajlandók tárgyalni. A csehek ebbe is belementek. A mai ágyúzás azonban azt jelenti, hogy a tárgyalás máris dugába dőlt, vagy pedig — kacsa. Állítólag — az itteni csehek mondták — Csehországban 60 évig mindenkit mozgósítottak s a tótokat Csehországba küldik, mert megbízhatatlanok.

Délután nagy a sürgős-forgás Garamszentbenedekben. A katonák jönnek-mennek és minden magasabb pontot megszálltak. Azt mondják, hogy a magyarokat bekerítették.

Jun. 15. Hajnali fél 3 órától kezdve egyre erősbödő ágyúzás. Dél előtt a nagy szikláról Kovácsi felé sűrű puska lövések hallhatók. Majd 82 gyalogos jön Peszér felől libasorban, fél 12 órákor nagyobb részük észak felé vonul, a kisebbik pedig Keréktónál a tulsó

partra menetel. Ugyanekkor a szikláról géppuskatüzelés hallatszik.

Káplánom délben Kovácsiból hazajött. A magyarok a Garam tulsó, a csehek inenső partján állanak. A csehek első visszavonulásián azokat, akik a vasuti hidon át menekültek, a magyarok shrapnellel lödözték. Sokan a Garamba fulltak. A halottakat a kovácsii szigeten temették el. Azokat a gépfegyvereket, amelyeket tegnap a Garamon át szállítottak, a magyarok elfogták. A csehek ágyúzására a magyarok nem felelnek. A Kovácsiban levő cseh-tótok a pajtákban rejtőzködnek és parasztruhákat kérnek. Tegnap kidobolták, hogy senki ne merjen házában idegeneket fogadni, hanem azokat rögtön jelentenie kell a csendőrségnek. Mert a magyarok — ugymond — civil ruhában menekülnek. A dobszó azonban tulajdonképpen a menekülő tótokról szól. Egy Gróf nevű kovácsii intézőt azért fosztottak ki, mert azt hitték, hogy valami „zsidó gróf”. A tisztek a lakosságnál kérdősködték, hogyan viselkedtek a kommunisták. A lakosság azonban kijelentette, hogy a vörösök igen tisztességesen viselkedtek, — ha valamire szükségük volt, kértek és mindenért fizettek. Annál több a panasza a cseh katonák ellen. Erre elrendelték, hogy amely cseh-tót katonát lopásan, rablásan, fosztogatáson rajtakapnak, főbelövik. Azóta rend van.

A kommunisták által létesített direktóriumot, miután megtudták róluik, hogy nem kommunisták, meghagyták.

A kovácsii kántortanítónál 2 tiszt van szálláson. Ezek álltása szerint a csehek a magyaroknak tudtukra adták, hogy Felsőmagyarországból kivonulnak, ha a harcot beszüntetik, — de a magyarok nem válaszoltak. Egy náluk levő cseh lap szerint a magyarok Felsőmagyarországot egyharmadát már elfoglalták.

A csehek a tolmácsi komp helyén pontonokkal akartak átkelni, de a magyarok kézigranátókat fogadták őket. A csehek 2 ágyuját telitalálat érte.

D. u. 2 órákor 44 katonát 4 gépfegyverrel a Sztrányáról a sziklára ment s ott helyezkedett el. A délután folyamán több ízben ágyúzás. Ugy látszik, a magyaroknak tulsó parti állásait keresik. Egy kisebb csapat Peszérre a Garamon átkelt, de az őrszemek géppuskatüzeléssel fogadták őket, mire vissza kellett vonulniok.

— A kántornak az egyik csendőrszakaszvezető beszélt, hogy új rendelet van kezükben, amely szerint az iskolai tanításnak ezentul magyar, német és tót nyelven kell történnie.

Az ittlévő katonák házról-házra járnak és ennivalót kérnek. Könnyű Maró körül van és csak minden másodnap mutatkozik.

Folyt. köv.

3) Amikor Ifjusági Vöröskereszt csapatomat szétküldöm a városba, hogy két órán át keressenek alkalmat a segítségére két óra elteltével gyűljenek össze ismét beszámolóra

Igy indultunk el ezen a kapun át mi is harminc és egyúházy évvel ezelőtt és azóta tanítottuk, nevelünk minden népet, megtanítva őket többek között arra is, hogy »Ne bántsát a magyart!«

Sokan indultunk el innen, vissza már jóval kevesebben jöttünk! Többeket visszatarított az újabb szomszédság, az anyagiak, — de sokan alusszák közülünk békés, csendes álmat a doberdói pokol székfű alatt s Galicia vérről öntözött homokjában is.

Akik erősen fehéredő hajjal, fáradtan visszajöttünk ide emlékezni, új erőt gyűjtöni, elsősorban adjunk hálát a Magyarok Istenének, amiért visszasegített bennünket ide, a magyar Lévára, az Alma Materhez, hogy új erőt meríthessünk az új munkához és tovább taníthassunk minden népet az Atyának, Fiaának és Szentlélek Istennek nevében!

Szívünket, lelkiünket töltse meg még egyszer az Alma Mater új álmokkal, célkitűzésekkel, új ifjúsággal, új hittel, bizakodással. Hogy ugyanolyan erőből duzzadva, a régi lelkesedéssel énekeljük el most, amikor majd újra szétmegyünk innen, mint »akkor«, hogy:

»Ballag már a vén diák, tovább...«
vájai VAJAY JÓZSEF.

Tájékoztató

A 2550-1939. M. E. számu rendelete alapján a felvidéki földbirtok rendezési ügyek kormánybiztosának rendelkezése alá eső birtokok juttatásával kapcsolatos tudnivalókról.

A csehszlovák földbirtok reform felülvizsgálata során bizonyos ingatlanok a magyar állam tulajdonába kerülnek, amely ingatlanokat a 2550-1939. M. E. sz. rendelet értelmében birtokpolitikai célra fogok felhasználni. Ezen ingatlanok juttatása közérdek szempontból történik. Ez azt jelenti, hogy senki egyéni jogcímén földhöz juttatásra igényt nem támaszthat, más szóval arra hivatkozással, hogy valaki az előírt feltételeknek megfelel, nem kívánhatja, hogy ingatlanban részesítse.

Földszerep csak olyan hivatászerűen földműveléssel, illetve gazdálkodással foglalkozó egyén lehet, aki

a) hatóság orvosi megállapítása szerint a földművelésre egészségi szempontból alkalmas (a harcra, teret, vagy a cseh megszállás alatt elszervezett üldözöttek során szerzett csökkenett munkaképesség nem akadály, feltéve, hogy van olyan családtag, aki a föld rendes művelését el tudja látni).

b) erkölcsös és takarékos életmódot folytat,

c) az ingatlan vételárának egy részét megfizeti,

d) kimutatja, hogy ezeken felül az ingatlan felszereléséhez és műveléséhez, valamint családja és állatállományának fenntartásához a legközelebbi termes betakarításig terjedő időre a szükséges anyagi eszközökkel rendelkezik.

Ismételten hangsúlyozni kívánom, hogy a fenti előfeltételek fennfogaása csupán lehetőséget nyújt, de nem jelent egyszerűsített kielégítendő igényt a földhöz juttatásra. A különböző szempontok alapos és pártatlan mérlegelése után állapítom meg, hogy ki és mennyi ingatlan szerzésben részesedhet.

A juttatásnál egyáltalán nem jöhet figyelembe az aki

- nem magyar állampolgár
- a megszerzeni kívánt birtokon a gazdálkodás követelményének személyesen nem tud eleget tenni, kivéve a hadi rokkantakat és a cseh megszállás alatt üldözést szenvedetteket,
- kiskoru vagy gondnokság alatt áll, kivéve a hadi árvák, vízei árvák és a visszacsatolás alkalmával magukat kitüntették kiskoru földművelők,
- politikai jogok gyakorlását felfüggesztő, vagy hivatalvesztést kimondó ítélet hatálya alatt áll,
- csödben van, vagy volt,
- figyelházbüntetésre, vagy nyereségvágyból elkövetett büntött vagy vétség miatt már büntetésre jogerősen ítéltetett;
- a törvény szerint figyelházbüntetendő büntött, vagy nyereségvágyból elkövetett büntött, vagy vétség miatt bírói eljárás alatt áll.

A juttatott az ingatlan árát 1940. évi január 1. napjától számított 47 éven át (házhelyeknél 25 éven át) köteles törleszteni. A vételár hátraleékol az előírt 47 évnél rövidebb idő alatt is ki lehet egyenlíteni. Az ingatlan elidegenítési és terhelési tilalom fogja terhelni.

A földszerep jelentézők a lakhelyük szerint illetékes községi előjárásnál (Léván a városi adóhivatalnál, ísz. 28. sz. a.) 20 fillér lefizetése ellenében nyomatott űrlapot kapnak, amelyet pontosan és a valóságnak megfelelően kell kitölteni. A kitöltött és sajátkezűleg aláírt űrlapot a községi előjárásnál (Léván a városi adóhivatalnál) legkésőbb a jelen tájékoztató kiugyészésétől számított 10 napon belül kell benyújtani. Az űrlapot kitöltésénél szükség esetén a községi előjárásdíj díjmentesen segítkezik.

Figyelmzetem az érdekelteket, hogy a jelentézők elbírálása szigorúan a fenti szempontok, valamint a helyi viszonyok alapos mérlegelésével történik. Fesleges és céltalan tehát minden olyan közbenjárás, amellyel a jelentézők felbírálására hivatott szervek elhatározását befolyásolni akarják. Magán személyek jelentézőket nem toborozhatnak, ilyen munkáért senki ellenszolgáltatást el nem fogadhat; a jelentézők elfogadására egyedül és kizárólag a községi előjárás — Léván a városi adóhivatal — illetékes. Mindenki saját érdekében tartózkodik tehát illetéktelen egyének közbenjárásának igénybevetésétől és ígérgetésektől senki ne adjon hitelt.

Dr. Szilassy Béla s. k.

Államtitkár, a felvidéki földbirtokrendezési ügyek kormánybiztosa.

KULONFÉLÉK

— AZ EGYESÜLT MAGYAR PÁRT JÁRÁSI VÁLASZTMÁNYA Ülést tart ma d. u. három órakor Léván a ref. egyház tanács-termében. Az ülésen báró Majthényi László felszólalási tag, a vármegyei párt szervezet elnöke és dr. Gürtler Dénes országgyűlési képviselő mondanak beszámolókat a párt munkájáról és a politikai helyzetéről.

— VÁROSVÉZETŐI KINEVEZÉSEK. A belügyminiszter a felvidéki miniszterrel egyetértően — Lévának megyei várossá való alakulásával kapcsolatban — Léva város polgármesterévé dr. Lehoczky Brunó kaposvári polgármesterhelyettes főjegyzőt és polgármesterhelyettes főjegyzővé Vojtás Istvánt nevezte ki.

— KITÜNTETÉS. A »Magyar a Magyarért« mozgalom lelkes vezetőit a Kormányzó Úr kitüntette. A kitüntettek között találjuk Magyar Kossá Aladárát, a nemescehú mozgalom lévai buzóg vezetőjét is, aki a Magyar Vöröskereszt érdemérmét kapta.

— A »MAGYAR A MAGYARÉRT« lévai irodája a Kohn és Blaszc cégnek hálás köszönetét fejezi ki azért a szivességért, hogy az egyik segélyezett család tagjait és butorát, díjmentesen Budapestre szállítani szives volt. Simonyi Andrásné Felsőszázce 1 P.

— GYÁSZHIREK. Zanoletti József ipoyisági városbíró kedden hajnalban, áldásos és munkás életének 62. évében meghalt. Zanoletti József egy negyedszázadon keresztül vezette Ipolygás nagyközésg ügyeit közmegelegedéssre. Izzó magyarsága és szociális gondolkodása közismert volt és tiszteletet szerzett nevének. Különösen nagy tevékenységet fejtett ki a felszabadulást követő átszervezési munkálataiban. A felszabadulás előtti mozgalmas időkben egészsége megrendült a végül is kidűlt a honti magyarság eme derék képviselője. Csütörtökön temették el nagy részvét mellett. Az Ipolyisági Takarékbank, amely felügyelőbizottság tagját gyászolja benne, külön gyászjelentést adott ki. — Koncz Lajos MÁV. főintéző, életének 53. évében Budapestben elhunyt. Földi maradványait szülőföldjére, Lévára szállították és itt helyezték örök pihenőre kedden, a ref. egyház szertartása szerint. — Nemes Pelczér Istvánó, szül. Tóth Julianna — Pelczér István rk. igazgatótanító neje — áldásos életének 71. évében, rövid szenvedés után Léván elhunyt. A nemeslekk nagyszonyban v. Pelczér István lévai rendőrfogalmazó szerető édesanyját gyászolja. Temetése tegnap történt nagy és őszinte részvét kíséretében. — Csenger Julia a páli szent Vincéről elevenezett irgalmas rend roznyói zárdájának tagja, letennek és a magyar népművelésnek szen-

telt életét f. hc 6-án befejezte, 80 éves korában. Földi maradványait Roznyón helyezték örök pihenőre. Csenger Ferenc lévai iparos leányát vesztette el az elhunytban.

— ORSZÁGZÁSLÓL AVATÁS FAJKÜRTÖN. Vasárnap avatta fel Fajkürt község országzászlaját. Az ünnepélyen megjelentek Kürthy István ny. főispán, Gúicz István alvezető, a lévai katonai parancsnokság részéről, Majláth László főszolgabíró és mások. Az országzászlót Beregszászy Endre plebánó áldotta meg, majd Tonhaiser Mihály szentszéki tanácsos, nagyszaló plebánó mondott nagyhatalásu beszédet, végül az Érkélyi Országzászló Nagybizottság nevében dr. Berényi Róbert avatta fel az új országzászlót, amelynek zászlóanyai tisztjét özv. Patrikovich Mátyásné töltötte be.

— TANITÓK ÜNNEPELYE AZ ORSZÁGZÁSLÓNÁL. Mult heti számunkban már közöltük, hogy a vármegye területén a válás és közoktatásügyi miniszter rendelkezése dr. Márta Dénes kir. tanfelügyelő, a vármegye népoktatásának irányítója tanítói átképző tanfolyamokat rendez. A tanfolyamok székhelye Léva és Ipolygás. A lévai első tanfolyam hallgatói f. hó 12-én, azaz szerdán este fél 7 órakor az országzászlónál hósi emléktünnepélyt rendeznek. Az emlékbeszédet Heckmann István lévai rk. igazgatótanító tartja. A kir. tanfelügyelőség az ünnepségre ezután hívja meg a város lakosságát. A tanfolyamok előadói ismertető beszédek és pedagógusok. A lévai tanfolyamok előadói: dr. Boldi Dezső tanügyi tanácsos, Padányi-Frank Antal tanügyi főtanácsos, az ismert nevű pedagógus, a lévai tanítóképző egykori tanára és Drozd Gyula, a Néptanítók Lepja főszervezője, miniszteriumi szakelőadó. Az ipolygási tanfolyamok előadói: dr. Márta Dénes tanügyi titkár, vármegyei kir. tanfelügyelő, Tanay Antal tanítóképző tanár és Kiss József gyakorlóiskolai tanító.

— BEIRATÁSOK A LÉVAI ÁLL. LICEUMBÁ. A vallás és közoktatásügyi miniszter leirata szerint pedagógiai érdekből, másfelől a város anyagi és kulturális érdekeinek figyelembe vételével elrendelte, hogy Léván állami fiúliceumot fog megnyitni. A liceum 4 osztályu lesz s annak elvégzése után 2 évfolyamu tanítóképző-akadémiával lesz kapcsolat. A két intézet a volt tanítóképzésben nyer elhelyezést internátussal egytekőtte. A felszabadulás alkalmával erősen megrendült és kifosztott 3 emeletes impozáns épületnek helyreállításáról és felszerelésének pótlásáról gondoskodás történik ugy, hogy az intézet működését az I.—II. liceumi osztállyal 1939. évi szeptember hó 1-én meg is kezd. A most megnyitott liceum 4. osztályu után a növendékek érettségi vizsgálatot tesznek. A liceumi érettségivel elsősorban az összes tanító, tanári pályákra lehet tovább menni (a gimnázium tanári pályá kivételével). A liceum egyrészt a tanítóképzés aló tagozata, másrészt mint gyakorlati középiskola, általános műveltséget és nevelést nyújt s képeleltést ad a továbbtanuláshoz is. Főiskolák, amelyekre liceumi érettségi bizonyítvánnyal lehet menni, a következők: tanítóképző akadémia, orsz. képzőművészeti, áll. polg. isk., gyógypedagógiai, testnevelési tanárképzők, zeneművészeti főiskola, m. bir. Ludovika honvédtisztképző akadémia, gazdasági akadémia, gazdasági tud. egyetem közgazdasági és kereskedelmi osztályára, továbbá tanfolyamokra, ilyenek: postai, vasúti, közgazdasági, stb. A Léván megnyitott liceum I.—II. osztályába való beiratkozás már folyik, végső határidő július 15. Felvételnak azok a növendékek, akik a gimnázium, vagy polgáriiskola IV. osztályát sikerrel elvégezték és 17. életévüket még be nem töltötték. Beiratasi díj 9 Pengő.

— A VÁROSI KÖNYVTÁR NYÁRI SZÜNETE július 14-től augusztus 31-ig tart. A vezetőség kéri a tagokat, hogy a kinnlevő könyveket július 14-ig adják be. Hivatalos órák a szokott ügyváltási napokon vannak, megbővíve a szerda—csütörtök—péntek délelőtti 10—12 órával.

— SZLOVÁK HITES TOLMÁCS. Dr. Demény Gyula vereblyi kir. közjegyző a komáromi törvényszék vizsgáló bizottsága előtt a szlovák hites tolmácsi vizsgát letette.

— A VÖRÖSKERESZT önkéntes ápoló-nőinek fagyaltidőutánja vasárnap zajlott le a ligeti sportpályán. Friss vidámságot árasztott a nagyüzemben megjelent ifjúság, a tombola és jótékonycélú amerikai árverés. A szépségverseny győztese Fenyves Cini, udvarhölgyei Klein Sári és Juhász Ili lettek.

— LEVENTE-ZÁSLÓAVATÁS NAGY-SALLÓN. Julius 1-én avatta fel Nagysalló a devocseri járás leventeegyesületei által adományozott zászlót. Megnyitóbeszédet tartott Somody Károly körjegyző, majd Sáfár Jenő alezredes a devocseriek nevében a zászlót átadta s Faragó Ödön alezredes lévai járási katonai parancsnok átvette hazafias beszéd kíséretében. Droppa Ernőné zászlóánya lelkes beszédet intézett a levénkéhez és a sallói anykhöz. Ezután a devocseriek részéről Császár Károly ref. lelkes, vitéz Novák Lajos plébános, a nagysallóiak részéről Tonhaiser Mihály plébános, szentszéki tanácsos és Nagy István ref. lelkes áldották meg a zászlót. A menet a honvéd temetőbe ment. Itt Kömley László ig. tanító ismertette az 1849-es diadalm csata lefolyását. A honvédek találatára Sáfár alezredes kuszorut helyeztet el, ezután a devocseri levente zenekar Endrődi Béla karnagy vezényletével gyönyörű magyar nótákkal örvendeztetett meg a közönséget. Este nagy-sikerű táborfűz volt, melyet Szendrői Géza szelzi polg. iskolai tanár vezetett és a szelzi, devocseri és nagysallói leventék töltötték ki a szép műsort.

— AZ EGYESÜLT MAGYAR PÁRT ipolyászi járási szervezete most tartotta tisztújító közgyűlését dr. Salkovszky Jenő elnökletével. A gyűlésen megjelent gróf Révay István pártvezér is, aki beszámolt a politikai helyzetről, ugyancsak részt vett a gyűlésen báró Majthényi László felsőházi tag, vármegyei pártelnök is. A választás során tiszteletbeli elnökké Somogyi Béla földbirtokost Kistur, Cseri János hileczki gazdát Kóvár, elnökké dr. Salkovszky Jenő ügyvédet Ipolyás, alelnökké Kovács Pál esp.-plébánost Gyerk, Tóth János gazdát Ipolyás, Bolgár István András gazda Gyerk, Boldog József gazda Lukanényen, Koncz Lajos gazda Ipolyásztól, Farkas Károly munkás Ipolyás; titkár Cservenák János Ipolyás, pénztáros Jancsó János földb. Deméző, ellenőrök Kis József Palást, Orbán Gyula Szakállós. Az ipari szakoszt. elnöke Marczai Gyula Ipolyás, mezőgazd. sz. o. elnöke Tóth Lajos tobi, munkás sz. o. elnöke ifj. Borovsz Ferenc Ipolynagyfalú. Megalakították a választmányt is.

— A BAROSS SZÖVETSÉG CIMTÁRÁNAK összeállításával most foglalkozik a budapesti központ, miért is felkérjük összes iparos és kereskedő tagjainkat, hogy adataikat a „Baross kékkönyv” címjegyzékébe való felvétel végett a leg sürögősebben közöljék. Mivel ezen címtár az egész ország területén levő összes iparos és kereskedő szövetségi tagokat magában foglalja, minden tagtársunknak elsőrendű érdeke, hogy abba időjében felvéssék. Az újonnan jelentkező tagokat is felfogják tüntetni. Egyben felhívjuk Léva város és a környék vásárló közönségét, hogy mint a Baross mozgalom támogatói minél számosabban lépjenek be az egyesület pártoló tagjaiként évi 2 pengő tagdíjjal, amelynek ellenében megkapják a Baross Szövetség összes ipari és kereskedő tagjainak névsorát, akiknél bevásárlásainkat eszközölni kívánják és ezzel a Baross Szövetség szellemének harcosai válnak.

— NYUGTÁZÁS. Dr. Vojnarovszky Dávidról az ipolyászi Pálmay-táborozáson összegyűjtött 80 P 22 fillért, a nekünk bemutatott számlák szerint, jótékony felruházásra fordította.

Köszönetnyilvánítás.

Az Árvaház tennőrt Lévai Nőegylet június hónap a következő adományokat kapta:

Özv. Borcsányi Béláné 10 P., Baroska, koszoru megváltás címén 15 P., Drevenya József Ladányi 1 líba.

Fogadják a nemesszivű adakozók az árvák nevében köszönetünket.

OFFERMANN ÁGOSTONNÉ,
alelnök.

— A LÉVAI ÚJ USZODA MEDENCÉJÉT tegnap átadták a használatnak. Fürdőjege ára 20 fillér. Egy héti a régi uszoda öltözőit kell igénybe venni, de 16-ig elkészülnek az új uszoda öltözői is. Jövő számunkban az uszoda teljes díjazását is közölni fogjuk. Mindenesetre öröndetes, hogy végre odaig jutottunk, hogy az új uzodát meg lehet nyitni.

— TURISTASZÁLLÓ LÉVÁN Léva város idegenforgalmi hivatala harminc személyre szállót rendezett be turisták és cserkészek részére. Szállásdíj egy éjszakára ötven fillér.

Dr. LÁNYI TIBOR fogorvos rendelőjét Léván Kossuth Lajos tér 13 sz. I. em. (Józsefcska ház) megnyitotta. Rendel: d. u. 4—7-ig.

CSODA - DAUERT csináltasson Bartos hölgyfodrásznál Léván. Áramnélkül gyönyörű.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazon rokonoknak, jó barátoknak, ugyiszintén a tanítótisztületnek, kik felejtethetetlen jó férjem, illetve édes atyánk elhunya alkalmával részvételük felkerestek és Ót utolsó útjára elkísérni szívesek voltak.

Özv. HLAVÁNYI JÓZSEFNÉ
és gyermekei.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Kovács Lajos Horváth Julianna leánya Valéria Julianna. — Schors János Gasparik Mária leánya Zsuzsanna Ágnes.

Házasságok. Fleischer Imre izr. Cibula Anna r. kat. — Gyürkey János r. kat. Petrás Ilona r. kat.

Halálosatok. Lelkes Dénes 72 éves. — Kubány Tamás 29 éves. — Pelczér Istvánné szül. Tóth Julianna 70 éves.

SPORT

Rovatvezető: BOROS BÉLA

AZ ALSÓVÁRADI LEVENTE-EGYESÜLET Péter-Pál napján a mintaszérien felépített új leventelövőteret agyaggalamb és céllövő versenyt rendezett Koczor Gyula főispán és Nagy Bódog ezredes vezetésével. A verseny Nagy ezredes és Koncz Károly, a levente-egyesület diszelnökének lelkes bevezetel nyílt meg. A versenynek nagy közönsége volt, sőt még fővárosi érdeklődőket is láttunk. Különösen szép eredményt ért el Koncz Károly, az ismert felvidéki többszörös bajnok, de jó eredményt szerepelt id. Kelecsényi József és László fia, továbbá vitéz Prokopovits alezredes tízeves Leo fia, aki kiskaliberű vadászfegyverével a közönség meglegedésére lőtte a galambokat, részletes eredmények: I. díj az Alsóvárdi Levente-egyesület vándorserleke, nyertese 50—49 találattal Koncz Károly földbirtokos, II. díj. Kelecsényi József 50—40, III. Ringwald Imre 50—39 találattal. 10 agyaggalambnál: I. Koncz Károly 20—20, II. ifj. Kelecsényi László 20—19, III. Ringwald Imre 20—18 találattal. Seniorok: I. Koncz Károly 5—5, II. ifj. Kelecsényi László 5—5, III. Dr. Bándy László 5—5; juniorok: I. Dr. Bándy László 5—5, II. gr. Nyári N. 5—4, III. Gaál Dániel 5—4 találattal. Kiskaliber: I. Dr. Bándy László 50—49, II. gr. Nyári N. 50—48, III. Dombi Károly 50—48 találattal. — A verseny végeztével a díjak kiosztására került a sor, majd vacsora után magyarruhás lányok mutattak be nemzeti táncokat.

4874—1939. szám.

TÁRGY: Tejjari képesítés.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az 53.537—1939. IV. A. 2. F. M. sz. rendelet szerint a Magyar Szent Koronához visszacsatolt területeken a tejjari képesítés megszerzésének megkönnyítése érdekében a tejjari územeknél előírt kistejjayűjtő, főlőző és turógyártó-üzem vezetésére szóló képesítés megszerzése céljából a 47.000—1935. F. M. számú rendelettel szervezett m. kir. tejjari tanfolyamok, megfelelő számú jelentkező esetén, a komáromi, m. kir. téli gazdasági iskolánál is megtartatnak. Az érdekeltek kérvényeiket a komáromi gazdasági iskola igazgatóságához sürögősen nyújtsák be.

Léva, 1939. évi július hó 6-án.

KLAIN ÖDÖN
városbíró.

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Szózat, Hanglemezek. 8.45 Hírek. 12.30 Operaházi Zenekar. 14 Hanglemezek. 15.45 Bura Sándor cigányzenekara. 17.10 „Kert a Dunán”, Farkas Jenő cseregése. 17.40 Tánclemezek. 17.55 Beograds—Újpest Középeurópai Kupa labdarugómerközés II. felidőjének közvetítése Belgrádból (beszélő Pluhár István). 19.15 Hírek. 19.45 „A pozsonyi dóm harangjának szavát hallottam.” Hangkepek a mult századból. 20.45 Operettrészletek. 21.40 Hírek, sporteredmények. 22.10 Lakatos Flóris cigányzenekara. 23 Honvédzenekar. 0.05 Hírek.

Hétfő

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.45 „Az erdei lak”, felolvasás. 12.10 Maróthy Magda énekel, zongorán kíséri Földes László. 12.40 Hírek. 13 Szalonfőzős. 14.30 Hírek. 16.15 Diákfőzős. 16.45 Hírek. 17.10 Harmonikakettefős. 18 Kishonthy József magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Gyula cigányzenekara. 19.25 „Vallomás nótaszóval”, hanglemezek. 20.05 „Magyar nyár”, magyar írők pillanatsfelvételei. 20.40 Operaházi zenekar. 21.50 Hírek. 22 Tánclemezek. 23 Pertis Jenő cigányzenekara. 0.05 Hírek

Kedd

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.45 „Berzsényi Dániel és kritikusa”, felolvasás. 12.10 Hanglemezek. 12.40 Hírek. 13.30 A rádió szalonzenekara. 14.30 Hírek. 16.15 Két ifjúszel elbeszélés. 16.45 Hírek. 17.10 Pertis Pali cigányzenekara, közben tárogatószámok. 18.15 „Az en rádióműsorom” (hanglemezek). 19.15 Hírek. 20.15 Bisztricky Tibor hegedűl, zongorán kíséri Földes László. 20.40 Közvetítés a Fényes-cirkuszból. 21.10 Mursi Elek cigányzenekara. 21.40 Hírek. 22 Szimfónikus zenekari hangv. 23 Tánclemezek. 0.05 Hírek.

Szerda

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 „Okori varázslók”. 12.10 Mezriczky Lajos zongorázik. 12.40 Hírek. 13.30 Mefhosz-táncczenekara. 14.30 Hírek. 16.15 Diákfőzős. 16.45 Hírek. 17.50 Rendőrzenekek. 18.40 „Te csak mindig várj”, előadás énekbetétekkel. 19.15 Hírek. 19.25 Lendvai Józsa cigányzenekara. 21.25 Hírek. 23 Szalonzenekar. 0.05 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, Hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Honvédzenekar. 12.40 Hírek. Farkas Béla cigányzenekara. 14.30 Hírek. 16.15 „A hazartí Felvidék és Kárpátalja gyógyforrásai”, felolv. 16.45 Hírek. 17.10 „Szóvalók a vándoruton”, felolv. 17.40 Hanglemezek. 19.15 Hírek. 19.25 Ilosvay énekegyüttes. 19.55 Schalkház Lipót Petőfi-és Ady-verseket szaval. 20. A Budapesti Hangverseny Zenekar Csajkovszkij-estje. 21 Küllégi negyedóra. 21.40 Hírek. 22 Zongora-hegedű-gondnoka triász. 23 Kurina Simi cigányzenekara. 0.05 Hírek.

Péntek

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 „A szivrom és a szivörgős”, felolv. 12.10 Lakatos Gyula és Vince cigányzenekara. 12.40 Hírek. 13.30 Országos Postászenekar. 14.30 Hírek. 16.15 Diákfőzős: „Mikszáth és a Felvidék”. 16.45 Hírek. 17.40 Veress Károly cigányzenekara. 18.10 Sportközlemények. 19.15 Hírek. 19.25 Jakab Terka zenekara. 20.10 „Bálynócs vára”, szekely történelmi szimfonia részben. 21.40 Hírek. 22 Operaházi zenekar. 23 Tánclemezek. 0.05 Hírek.

Szombat

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Balalajka-zenekar. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 16.15 „Hárman mese-lünk”. 16.45 Hírek. 17.10 Honvédzenekar. 18.50 Isabella Norval zongorázik. 19.15 Hírek. 19.25 Nóták a falu életéből. 20.25 Versek a Dunáról, szavalja Táray Ferenc. 21.05 Tánclemezek. 21.40 Hírek. 22.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. 0.05 Hírek.

Földek azonnal haszonbérbe adók 6 évre 18 magyar hold. Kósa János Léva Mező ut 8. 809

Báthi utca 24 alatt levő ház szabadkézű eladó. Érdeklődni lehet: Weisz Józsefné Báthi utca 14. 810

Csináltasson „JULEX”
thermikus gőzdauert

Minden vezeték, áram és gép nélkül
tehető kényelmes.

Festett, törött hajra is kiválóan alkalmas

KANDRA fodrásznál Léván.

— NYILVÁNOS KÖSZÖNET. A Lévai Iparos Olvasókör ezúton fejezi ki hálás elismerését és köszönetét a „Mit sugós a fehér akác” operett szereplőinek kiváló teljesítményükért, főként Taby Sárának, aki Vida Klári gyászja miatt csak két próbával ugrott be a primadonna szerepébe: és azt nagyszerűen megjárta. A nyegedik előadást a hőség miatt nem tartjuk meg. — Elnökség.

— AZ EGYESÜLT MAGYAR PÁRT LÉVAI IPAROS SZAKOSZTÁLYA f. hó 4-én ülést tartott. Prachár István elnök megnyitójában felhívta az iparosokat az ipar engedélyek revíziójával kapcsolatban előállott helyzetre, nevezetesen arra, hogy most több iparos tudná magát önállóítani, hogyha az állami önállósítási alappól erre a célra kölcsönt szerezhetne. Több iparos szóvá tette a lévai iparosokat két különböző sérelmeket. Elhatározta a szakosztály, hogy a sérelmek orvoslását fogja kérni a felvidéki minisztériumban, ahová ecébilől küldöttéget menesz. A szakosztály táviratilag jelentkezett bihallgatásra s a minisztériumból az a válasz érkezett, hogy a küldöttéget f. hó 19-én délelben fogadja Jross Andor miniszter. A küldöttégekbe Pechár István elnököt, Csuvára László, Éder Kálmán, Surányi Béla és Hulley János tagokat delegálták.

— ÉRTEKEZLET A JÁRÁSBÍRÓSÁG ÉPÜLETE ÜGYÉBEN. Az építésben félben maradt járásbíróóság épülete ügyében e hét során értekezlet volt Léván, amelyen az igazságügyi minisztérium építési osztályának vezetője, a komáromi törvényszék elnöke, Koczor Gyula főispán, Sáska Dzsó alispán és Léva város képviselője vett részt. Azzal a felmerült tervvel szemben, hogy a szóban levő épületet a vármegye vegye át vármegyeház céljára, a bizottság megállapította, hogy mivel annak helyiségi beosztása az építési tervben a járásbíróóság szükségletének megfelelően történt, így az vármegyeház céljára alkalmatlan. Az épületben a bizottság megállapítása szerint csupán a járásbíróóság helyezhető el és a felső emeletén még olyan más hivatal, amelynek a kisebb térforratu helyiségek megfelelnek. Eözüben arról volt szó, hogy az építést tovább folytatását augusztusban megkezdik, de mivel az ezzel kapcsolatos miniszterközi tárgyalások még nem történtek meg, a további építést el kell halasztani. Ugyilátszik, sajnos, hogy ebben az évben nem is fog megkezdhetni csupán az időjárás elleni védekezési munkát fogják végezni, pedig az aratásnál felszabadult munkanélkülieket milyen jó lett volna ennél az egyetlen lévai építkezésnél foglalkoztatni.

— A LÉVAI GIMNÁZIUM ÉVKÖNYVE. A felszabadulás a lévai gimnáziumban természetesen meghozta az egy változást, amiért a cseh megszállás alatt annyi harcot vívtunk: a magyar tanítást. A lévai csehszlovák reálgimnáziumból egycsapásra m. kir. állami gimnázium lett — (I—II. osztálya gimnázium, III—IV. osztálya reálgimnázium), melynek első évkönyvét Kécsav János megbízott igazgató tette közzé. A felszabadulás utáni év első évkönyvben történelmi jelentőségű, mert az általuk munkájáról számol be. Az évkönyvnek „Az iskola múltja” c. cikk megállapítja, hogy az intézet az 1815—16. tanévvel nyílt meg, az oktatás az 1850—51. tanévben szűntetelt, így tehát az 1938—39. tanévvel fennállásának 124. évét töltötte be. (Mivel a világháború alatt a százéves jubileumot nem volt alkalom megünnepelelni, így jövőre a 125. évet meünnepeljük. A szerk.) A csehszl. hatóság az 1919. 20. tanév elején vette át az intézetet a piaristáktól Gombos Antal tiltakozása ellenére s az intézet első osztályát szlovák reformreálgimnázium gyanánt nyitították meg, míg a többi osztályban fokozatosan szűntették meg a magyar tanítást, amely folyamat az 1925—26. tanévben következett be a VIII. oszt. 26 tanulójának maturájával. 1938. nov. 10-én a magyar hadsereg bevonult Lévára, 12-én a katonai parancsnokság meghatalmazása alapján Kleisner Pál mint ideiglenes megbízott igazgató átvette az intézet vezetését és az el nem távozott tanárok nyomában megkezdtek a magyar tanítást. A szlovák nemzetiségű tanárok azonban 3—4 óra után hosszas megbeszélés eredményeként abbahagyták a tanítást és eltávoztak. „A magyar

középskola szelleme” címen Alaksza Ambros tanár alapos felkészültségre valló, hosszabb lélegzetű tanulmányt írt, amelyben a magyar nemzet és a magyar művelődés eredetével is behatóan foglalkozik. Az első magyar csonkatanévben az intézetben 17 tanár működött, a hitoktatók kivételével. A magyar ifjúsági könyvtár alapját is most kellett megvetni, mert a csehek alatt nem volt. A magyar társadalom sietett e tekintetben az intézet segítségére. A Magyar a magyarért akció útján 612 kötetet kapott az intézet, további adakozók a püszent-erzsébeti gimnázium, Budapest székeséfváros, Barsvármegyei Egyesület, keceméki gimnázium, stb. A segítőegyesületi könyvtárnak is megvetették az alapját. Előjárt itt is a Magyar a magyarért akció 458 tankönyv és 55 történelmi atlasz adományozásával. Az O. sz. Közközt. Tanács felhívására több anyaországi intézet küldött könyveket, így az állomány 633 db-ra emelkedett. Meg-

alakították a különböző ifjúsági egyesületeket is, így az Öképzőkört; a Magyarok Magyarasszonyáról nevezett és Szent István király pártfogása alatt álló Kongregációt 61 taggal és az 56 tagból álló Vak Botlyán cserkészcsapatot. Az ifjúsági egyesületek eleven működést fejtettek ki. A sportkör is meg fog alakulni. Megállapítható, hogy az intézet a csonkatanév nehézségei mellett is igen szép eredményt mutat fel. — Az intézet növendékeinek száma 233 fiú, 94 leány és 3 magántanuló Összesen 330. Ebből 198 rk., 46 ref., 20 ág. ev. és 47 izr. vallású. Anyanyelv szerint: magyar 275, német 5, szlovák 29, orosz 2, nem magyar anyanyelvű egyéb 36 Vidékről 55 diák járt be. A legtöbb diák kisiparos családból származik (60), utána következnek a kiskereskedők (34), köztisztviselők (44), pap, tanár, tanító (23), egyéb értelmiségi (23), kisbírtokos, kisbíró (22), 208 diák részben Léván, 99-nek pedig más magyarországi községben laknak.

A magány hegedül . . .

Éjszaka közepén, ágyam puha ölen álmatlan gubbasztok.
Most nem simogat a csend; az álom bujkál előlem. Virrasztok
és fologatom idébb-odébb képzeletem szines kulisszáit.
A szomszéd ágy üres, vetetlen, csak a magány hál itt
és ütögeti a szívem. A sarokban sötét árnyak mutogatják magukat,
Nyíló violám a párkányon illatozzák nászadalukat.
Fölöttem a hitejlesztett harú Názáreti, a keresztből szinte kihajolva,
Óh! — holt remény — ha rásimitha gondmarta homlokomra,
mezitelen lábam tán nem verezné többé soha bünkavics
és megjönne aranycsótáros fogatom az édes, boldogító álom is.

Bennre azzal, kit oly régóta heresek,
Iti letörne megányomból egy keveset.

Mert így, jaj, heteket eszek meg — Egyedül
s nincs, ki tányéromba merítse fogyasztani kész kanalát,
e magány keserű lakomája asztalán.

A nappalok ugyan hegyesek,
Gonddal, robottal vegyesek.

Ba két harom reggel a munkába akasztom
s a holnaputánok böjtjéhez kényerem dagasztom:
eszemből kilocsan a magány epéje,
fütyre csucsosodik szám és a csend ugarán barázdát hasít notám ekeje.
De a kurta nap alkonyul, jö az éj, e hegyetlen, sötétképű vén cinkos,
kuszva-mászva nyújtja magáhozartól csápjait felém
s fúrge ujjai motozva kotorja, kavartja
élesztő kovászát agyamba, gondolataim közé.
S ha a higyult vágylámpa már szememen világít
és szivemből hupattano szikra arcomon lángol:
elrántja a kulisszát . . .

. . . s fogaocogva hallgatom egyedül —

A fekete semiben a Magány észveszejtőn hegedül. Tóth Lia.

Kivonat a Lévai Iparos Olvasókör történetéből

Osszeállította Kern Oszkár, a Kör ötvenéves jubileumi közgyűlésén felolvasta Prachár István

1889 október havában 112 lelkes taggal megalakult a Lévai Iparos Olvasókör az iparosság társaséletének megszervezése és kulturális viszonyok fejlesztése céljából azzal a gondolattal, hogy az egyet nemcsak az iparosságnak fog használni, hanem a társadalomban is, mint erkölcsi tényező hasznos szolgálatokat fog tenni tagjai kulturális életének fejlesztése terén, ennek tudata birt rá az akkori fiatal iparosaink közül néhányat arra, hogy megalakítsanak és fejlesszenek fáradozzanak. Sajnos, a nemeslelkű alapítókban az úttörőből már senki sincs az élők sorában és így ma csak az emlékeknek áldozunk.

Léva város az elmúlt századokban mint ipari gépcent nagy szerepet játszott és mint a Pozsony-Krakói országút mentén fekvő központi város az ipari élet fejlődésében vezető szerepet töltött be, mert az akkori viszonyok között csak az ipar és kereskedelem fejlesztésétől és munkájától lehetett várni a város jövőjének jobbrafordulását és a város fejlődését.

A Kör már a régmúlt időben is mindenkor kivette

részt a városépítő közgazdasági és kulturális munkából. Mindenkor a művelt iparos öntudatának megőrzését és fokozására törekedett és a gazdasági jólét előmozdítására, mert azokban az időkben nem volt elég a gazdasági témák fölül vitatkozni, hanem önévelmet is kellett gyakorolni ahol és mikor az iparos érdekeket bárki is megtámadta. Mindegy szoros kapcsolatot tartott fenn egy a termék, mint a kereskedő társadalommal, akikkel egymásra volt utalva, s akik közül igen sok tagja is rekrutálódott egyesületünknek, lévén az alapszabályok előírása szerint a kör tagjai: „minden becsületet, nagykurum állító iparos és honpolgár”. Így volt azután Léván má a 90-es években is virágzó ipar, így lendült fel a kereskedelem és növekedett az őstermelők kedve is.

Mivel a kávéház akkor még ismeretlen fogalom volt Léván, a tagok az egyesület helyiségeiben éltek társas életet, ahol tea, tánc és dalestélyeket, társas vacsorát és mulatságokat is rendeztek. A szellemi fejlődés előmozdítására könyvtárt alapított az egyesület, ahol a szakmába vágó könyvek mel-

lett a szépirodalmi termékek foglaltak helyét. Az ipartanonok nevelésére is nagy gondot fordított az Iparos Olvasókör és buzdítására az Iparos Tanonciskola fenntartása óta 1889-ben már a harmadik Iparos tanonc munkaiállítást rendezte meg.

1890-ben már 140 tagot és egy alapító tagot számlált a kör, s 1891-ben, amikor Jaros Ferenc tanítót a vizgalmi bizottság első elnökvé választotta meg, már évente két kulturstélyt is rendezett nagy buzgalommal, az egyiket a Boleman házában lévő helyiségben, a másikat az Oroszlán szállóban. Ugyanezen évben Jaros Ferenc indítványára a kör tagok nemcsak adatazóadásból 200 kötetes könyvtárak létesítettek, több tag pedig könyvtáradományával gyarapította ezen ház könyvtárát, így Kónya József rendőrkapitány is sok könyvet adományozott.

1892 évben elhatározták egy persely felállítására a kör helyiségében, s a befolyt összeg a „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek” küldetett el évről-évre. Ugyanezen év szeptemberében Kossuth Lajos, nagy hazafi önkéntesen napja alkalmából nevével jegyzőkönyvben örökítették meg, s levélleg üdvözölték. 1893-évi közgyűlés Jaros Ferenc tanítót áldásos és a kör fejlesztése érdekében kifejtett munkáidokáért tisztelbeli tagnak választotta meg.

Az 1894 márciusi választmányi ülés a nemzet nagy halottja emlékének áldozva és részvétet fejezve ki, a felállítandó Kossuth szoborra 10 forintot szavazott meg. Ez az esztendő a kör beléletében is fordulópontot jelentett, amennyiben az egyesület tagjainak egy része vallásos alapon álló egyesület felállítását kívánva, ezen céllal kilépett az egyesületből, ami az elnökség lemondását vonta maga után, s az új elnök Pely István Iparos lett.

1895. évben Farkas Ákos r. kath. tanító vezetésével 24 taggal megalakították a Kör dalárdáját, amely fel év múlva már nyilvános előadásokon is szerepelt, mint első Iparos dalárda jelen jelentős eredményeket mutatott fel. A harmester halálával azonban (kinek arcképet a kör háliból megfestette) feloszlott. Ezen évben résztvett a kör köldöttésileg a budapesti Függelenségi kör zászlószentesi ünnepségén is.

Az 1896. évben, dacára, hogy igen sok tag kilépett és a testvér egyesületbe iratkozott, mégis 149 rendes tagunk volt. Magyarországi ezredés fenntartásának jubileuma alkalmából a Kör az Iparos tanonciskola két új tanulójának 20 forintot szavazott meg a millenniumi kiállítás megtekintésére s a Topánfalvai Magyar olvasókör megalapításához 5 forinttal járult hozzá.

Ugyancsak az évi közgyűlés dr. Kersék Jánost a kör disztagyári választotta meg, s hálaia jeléül áldásos munkáit arcképet is elkészítette a kör részére Leitner Henrik lévai 48-as aggharcosnak pedig 5 forint segélyt szavazott meg.

1899. okt. 14-én ünnepelte meg a kör fennállásának 10 éves jubileumát. Pigler István elnök, Krisztián Károly alelnök és Frsch József jegyző vezetésével. A város polgárságát már kora reggel tarakölövesek figyelmeztették az iparosság jubiliári ünnepségére. Hálaadó istentiszteletet, diszkyűlést, társasbéd, este szineloadás volt az ünnepség programja.

1902. év őszén Kossuth Lajos 100 éves születése évfordulójának ünnepét tartottuk meg. 1903. októberében Rákóczy ünnepséget rendeztünk. 1904. októberében pedig a lévai Kath. Kör házatavátán és zászlószentesi ünnepségen vettünk részt testületileg. 1908-ban Iparostársaság ösztönzésére már megalakult az Iparos tanoncotthon, amelynek akkori vezetője Svarba Endre tanító volt.

1909-ben Báthy László prépost plébános 25 éves papi jubileumának ünnepségen vettünk részt. Köveskúti Jenő a lévai tanítóképző volt igazgatója pedig a körben egész éven át hetenként kétszer Iparügyi szakelőadást tartott, a tagok nagy látogatottsága mellett.

1910-ben Kossuth Lajos mauzoleumára 50 koronát szavaztunk meg.

1911-ben a Lévai Casino ötven éves fennállásának emlékét maradóan bősz ténnyel óhajította megörökíteni, jubileumi közgyűlésen 2000 K alr-pítványt létesített, melynek kamatai a lévai Iparos és kereskedő tanonciskola két olyan tanulójának jutalmazására adandók, akik az iskola legfelsőbb osztályát a legjobb eredménnyel végzik. A Casino nemes gondolkodású vezetőségének ezton is ószinte köszönettel adóztunk Iparos ifjaink nevében is.

1914-ben a szomorú világháború kezdetén a kör tagjainak kétharmad részébe vonult katonai szolgáltra, hogy a haza és királyi iránti szent kötelességüket eleget tegyen és sokan egészségüket, testi erejüküket és életüket áldozták a haza oltárára. Ezen világháború alkalmával hős halált halt nagy számú Iparos bajtársunk dicso emlékezt megörökítő hős emléktábla mielőbbi felállításra is kedves kötelességünk leend a közeljövőben.

A világháború után a szomorú összemlás idejében midőn a kommunista szervezkedés már megkezdte földalati aknamunkáját, 1919. március 17-én a kör vezetősége is átiratot kapott Bonyhádytól, amennyiben egyesületünk helyiségét követelte átadni a kommunisták részére, amit természetesen a rendkívüli közgyűlés elutasított. Május 25-én már a cseh hatóságok kényszerítették a Kört a cseh lobogó kitűzésére, július 16-án pedig az összes helyiségeket át kellett adni felsőbb parancsra a cseh katonaság részére és a berendezés megörökését tagjaink vállalták magukra. Ekkor a kör működése 1920 decemberig szünetelt, amikor is a Kath. Kör két helyiségét átengedte bér ellenében az Iparos Körnek.

1924. évi közgyűlés rámutatott a háború és a cseh megszállás okozta anyagi és erkölcsi károokra, amelyek nehéz helyzetek elé állították a vezetősé-

get, — de annak oadaó munkája mégis talpra állította az egyesületet.

1925. évben az Iparos tanonciskola 40 éves fennállásának emlékére buzdítottak hatotunk tanoncainkra a nagyszabású munkakiállítás megrendezésével. — Karácsonykor a szegény gyermekek felruházása akciójában vettünk részt 19 szegény iskolás felruházásával a dec. 19-én megtartott jótékony célú előadásunk jövedelméből. 1926 február 7-ike fejelt-hetelen dátuma lessz a kör műkedvelő gárdájának, mely Kovács István vezetésével áttűt eréji sikerrel vendég szerepelt a komáromi Iparoskörben.

Ez évben résztvettünk tanoncaink a Komáromban megrendezett munkakiállításon is remekbe készült munkáikkal.

A június 24-én megtartott Rákóczy-ünnepségen testületileg vettünk részt.

A június 25-i rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy a kör szekházának megvételé céljából 1 000 drb. adósséval, részvény kibocsátását, amelyből meg ezen gyűlésen 100 drb. lejegyeztették.

Az aug. 17-i közgyűlés bejelenté, hogy Ondrej-kovics Testvérnek néh. fiúvérük Ondrej-kovics Lajos emlékére a szekház alapja javára 5000 koronát adományoztak. A lévai asztalos-lakatos-bádogos ipartársulat az általa megrendezett szüreti mulatság jövedelméből 1000 K-t szavazott meg a kör házalapja javára.

Frach József elnök a ház vásárlásához 68.000 K-öt összegyűlés kölcsönrel járult hozzá.

A házatavás lélekemelő ömepsége az 1929 évi okt. 8-iki diszkyűlés keretében folyt le.

Az 1930. évben a tagok létszáma már meghaladta a 300-at és megalakult az önkpökör is, amely céljál tűzte ki az Iparos ifjúság nevelését.

1930 március 2-án tartotta az Iparos Olvasókör első közgyűlést saját szekházában. Az akkori újja-szervezés, újjeladás után indult el egyesületünk különösen az elkövetkezendő években azon felfelé ivelő után, amely a helybeli iparosság megszervezését, hathatos védelmét és ugy anyagi mint kulturális megerősödését tűzte ki célul és mint erkölcsi testület az iparosság általános érdekeit kívánta szolgálni. Így lett azután egyesületünk egy tereblyes erős fa, amely dacolni képes az idők viharával és minden nehézséggel s a gazdasági és kulturális haladás, építés legerősebb vedbástyája kíván lenni Dacolt a mult széthúzásával, a sokszor eneratív, apatikus nemtörődomséggel, dacolt a világháboru verzivatarával és az azt követő forradalm

összeomlás, kommunista terror, gazdasági és pénzügyi válság mindent elsöpör pusztításával, dacolt a cseh elnyomásnak minden magyar megmozdulást elnyomni kész rabtságával és Isten kegyelméből megértte a részleges magyar feltámadás jobb jövőbe veleit reményeséget.

A kör vezetősége a jövő Iparos nemzedék erkölcsi és kulturális fejlődését tartva szem előtt, a nagy részét lévai Iparos ifjakból álló cserkészcsapat részére önművelődés céljából tartandó összejövetelekre, valamint szindarab előadásra az egyik termet, illetve udvari színpadot díjmentesen átengedte és felhívta az Iparosok figyelmét arra, hogy tanoncaikat és fiatal segédeküket ezen lélekemelő cserkészcsapat támogatására szólítsák fel.

Az 1935. év jelentős fejlődést mutat a kör életében. A volt lévai Juventus Sport Club saját egyesülete céljai részére megengedte a vezetőséget, hogy a Lévai Iparos Olvasókör tulajdonát képező kert telken 16 meter hosszú és 7 m. széles termet építhessen a saját költségén és az t 10 éven át használhassa. Ezen idő letelte után az épület átmege az Iparos Olvasókör tulajdonába.

Ma már hála Istennek ott tartunk, hogy a kör régi aranykorát éli, helyiségeinknek nagy látogatottsága van, tagjaink napról-napra szaporodnak, rendezéseink várakozóan felül sikerülnek.

A kör gerinces vezetését mutatja az az álláspont, amelyet az elnökség a cseh megszállás alatti utolsó években tanusított.

Az 1938. esztendő a szervezkedés, az erők egyesítése szükségességének a köztudatba plántálása jegyében zajlott le.

A kronikás hűségével meg kell még említenem, hogy egyesületünk saját tulajdonát képező szekház a legminimálisabb becslese szerint cca. 30.000 aranypengő értéket képvisel, amelyre kb. 10.000 P. tartozásunk áll fenn. A feltári készlet 6.000 P. vagyonérték, míg könyvtárunk egyezér kötetlen felüli művet foglal magában. Tagjaink létszáma jóval meghaladja a háromszázat.

Ünnepi érzés adta ajkmarra a hangot, midőn jelentésemet megkezdtem. Most midőn beszámolóim végén visszatérekintek, megállapíthatom, hogy sok rossz, de sok jó esztendő is pergett le azóta, mióta a Lévai Iparos Olvasókör megalakult. De erőt át nekünk az a tudat, hogy a rossz idők ködéből is átvilágít a napnak egy-egy sugara. Hiszen a kód is azt van, hogy a napsgár áthatoljon azon és a sok szenvedéstől megpróbáltatott ember ismét örülni tudjon a napsgárnak!

Vármegyénk

közállapot az alispáni jelentés tükrében

(3)

Az utak helyreállítási munkáit az Álam-építészeti Hivatal még a Felvidék átvétele során azonnal megkezdte és a Keresk. és Közl. Miniszteriumtól ezen célra rendelkezésre bocsájtott pénzből meg a tél folyamán több mint 100.000 P-t fordított erre.

A tavasz felé ezen összeg felhasználásával ezen munkák lecsökkentek és a vármegye ezért bevételeik hiányában segítéséért a Kereskedelmi Kormányhoz fordult. A Keresk. és Közl. Miniszterium a vármegyei utak fenntartása céljára 300.000 P. kamatmentes kölcsönt engedélyezett és ennek 3/4 részét ki is utalta, mely összeg azóta összeállított 1939. évi vármegyei közúti költségvetés keretében kerül felhasználásra, bár nagyobb arányú munka csak a vármegyei jövedelmek befolyása és a költségvetés jóváhagyása után fog megindulni.

A szükséges utfenntartási munkákon kívül a vármegyei közutakon ezidőszent az alábbi munkák vannak folyamatban.

- 1) Zebegény—Szob—Marianosztra: i vicinális ut teljes kiépítése 7.280 km hosszban.
- 2) Bajta—Leléd i bekötő vicinális ut földmunkja.
- 3) Zalaba—Kisgyarmat közötti vicinális utszakasz földmunkja és kópálya készítés.
- 4) Tajnasári közötti vicinális utszakasz földmunkja és műtárgy építések.
- 5) Melleki bekötő vicinális ut földmunkja és átburkolás.
- 6) Ényi bekötő vicinális uton földmunka és átérés építés.
- 7) Tóhöl—Lülle-i bekötő vicinális uton földmunka és átérés építés.
- 8) Dicake—Vajk-i vicinális utszakaszon 2 hid építése.

Ezen felsorolt utak említett munkái a Keresk. és Közl. Miniszter által rendelkezésre bocsájtott külön hitel terhére folynak és elő-

reláthatlog még e hónap végén befejezett fognak nyerni.

Ezeket kívül 5 hid javítás van a vármegye utain folyamatban, melyekre fedezetet ugyancsak a Kereskedelmi kormány bocsájtotta rendelkezésre.

Tervezés alatt van a Deménd—füzesgyarmati hi ut is, aminek kiépítése a közeljövőben várható.

A vármegyeben fekvő állami utakon ezidőszent 4 gőzberengő végzi a munkát és ennek során még e hó végéig összesen mintegy 25 km. állami ut lesz áthengerelve. Ugyancsak az állami utakon folyamatban van Hont közseg mellett egy km ut teljes átépítése és több kisebb építés, valamint Verebély—országhatár között az állami uti aszfalt felületi kezelés javítása.

E ötkészítés alatt van a csehek által abbahegyott zuelizi vasuti felüljárónak befejezési munkája, melynek építése e hónapban megkezdődik és a Garammikolán építendő garmhid előmunkálatai pedig befejezödték.

Még ebben az évben befejeződik a Balasgyarmat—pozonyi állami ut Ipolyság—Garammikola és Garammikola—Farnad közötti szakaszának tervezése is, minek várható megépítésével a vármegye egy keletnyugati irányú korszerű, országos jelentőségű uthoz fog jutni.

A felsorolt munkákon kívül ugyancsak 11 állami uti hid javítása és részbeni átépítése is folyamatban van.

A vármegye egészségügyi viszonyai a hevenyfertöz megbetegedések szempontjából kielégítőnek mondhatók.

A hevenyfertöz betegségek közül: Hasi-gyagmáz 19 (3 halálessettel), szövdörményes influenza 2, kanyaró 11, diphtéria 32 (1 halálessettel), gyermekgyógyi láz 3 (1 halálessettel), vörheny 16, bärnyhimő 12, szamarhurut 37, malária 1, lépfene 1, gyermekbénulás 1, járványos agy-és gerincsrtyalag 9 (1 halálessettel), kitűtéses tifusz 1, trachoma 42, tbc. 44 (1 halálessettel) került hatóságai észlelés alá.

Összesen 281 hevenyfertöz megbetegedésből 7 végzödtöt halállal.

Csata közsegben szörványosan előfordult

tífusz megbetegedések miatt a lakósságot tífusz elleni védőoltásban részesítettük.

Számárhurutos megbetegedések leküzdése céljából intézkedtek, hogy mindazon községekből, ahol számárhurutos megbetegedés előfordul ott a közéleti, illetőleg körorvosok a számárhurutos elleni védőoltásokat alkalmazzák. Továbbá intézkedés történt, hogy a 3-4-5 éves gyermekeknek diphtheria elleni védőoltása szeptember hónapban végbemenjen.

A felszabadult vármegye területén a fertőző megbetegedések be- és kijelentése a csah éra alatt részben a régi elavult statisztika szerint történt, részben elhanyagolt volt, azért a polgári közigazgatás életbe lépésekor a 36 500/1930 N. M. M. számú rendelet végrehajtottát és a hevenyfertőző megbetegedések be- és kijelentését a fenti miniszteri rendelet szerint elrendelték s az ma már rendszeres medrben halad. Ugyancsak a vármegye területén előírt egészségügyi nyilvántartások sem voltak felfektetve a közegészségügyi körök székhelyén. Azoknak felfektetésére hatósági intézkedés történt.

Nem volt megszerveve a halottkém és baba-ügy. A nem orvos halottképek közül egy-néhányan nem voltak vizsgázott halottképek, a bábák közül pedig egy-néhányan cédulás bábák, sőt minden képestis nőiküli parasztbábák voltak E tárgyban az ügy rendezésére intézkedés történt. Nem orvos és le nem vizsgázott halottképek részben kiképzése, részben levizsgáztatása a rendelkezés értelmében keresztülvitettet. A babaügy rendezés miatt áll és a legközelebbi megtartandó bábatanfolyamokon 36 új egyen kerül bábatanfolyamra kiképzés céljából.

Léva város

4256—1939 szám.

TÁRGY: Óvó és tanköteles korban levő gyermekek bejelentése.

Hirdetmény.

A M. kir. Belügyminiszter ur 1939. évi április hó 19-én kelt 6326—1939—III. B. sz. rendeletével elrendelte az óvoda és iskolaköteles gyermekek törzskönyvezését.

Ezért az 1921 évi XXX. törvénycikk végrehajtása tárgyában 1922. évi december hó 21-én 130 700—VIII. a) szám alatt kiadott V. K. miniszteri rendelet 8. § a alapján felhívom az összes lévai háztartások fejeit, valamint az összes háztulajdonosokat, hogy az 1933. IX. 1. és 1936. évi augusztus 31-ike közötti időben született (ovodakötelesek), továbbá 1927. IX. 1-től 1933. VIII. 31-ig terjedő időben született (mindennapos iskolakötelesek), valamint az 1924. IX. 1. és 1927. VIII. 31. közötti időben született (továbbképző ismétlőiskola kötelesek) s háztartásukban vagy házukban lakó óvoda- és iskolaköteles gyermekeiket a részükre kiadott bejelentési lapok pontos kitöltésével és a 24si hivatalnak (volt járási székház, földszint, 24 szám alatt) való beszolgáltatásával legkésőbb 1939. évi július hó 10-ig jelentsék be.

Ha valaki bejelentési nyomtatványt nem kapott volna, úgy tartozik a megjelölt helyen bejelentési nyomtatványt kérni és a bejelentést az adott határidőben teljesíteni.

Hasonlóképpen a háztartás feje, illetőleg a tulajdonos (bérlő) vagy megbízottja, ha a házba (majorba, tanya, telepre) a fenti bejelentés utáni időben óvó vagy tanköteles korban levő gyermek beköltözik, vagy elköltözik, köteles ezt minden egyes esetben a városi előjáráságnak 8 napon belül bejelenteni.

Az adatok valóságáért és a meghatározott időben való beszolgáltatásáért a háztartás feje, illetőleg a tulajdonos (bérlő) vagy megbízottja felelős.

Aki ezen bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget Kettőszáz pengőig terjedhető büntetéssel büntetendő.

Léva, 1939. évi július hó 1-én.

KORALEWSZKY, főjegyző.

KLAIN, városbíró.

Árt vajjon a ruhának?

Mi tagadás: a kefézés és dörzsölés semmiképpen sem használ. De nincs is szükség rá. A Persil egyszeri, rövid ideig tartó főzés alatt tökéletesen kioldja a piszkot a fehérneműből. A ruhának pedig nem árt!

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérünk válasza szolgálo levelezőlapot csatolni

Keresek jókarban lévő használt ruhaszekrényt és egy nyugagyat. Cim a kiadóban. 797

Székek nádfonását készítem. — Idősb Gráner Károly, az új vágóhíd mellett, városi ház. 793

Egy nyugalmazott főtisztviselő ismeretséget keresi egy lehetőleg barna urhölgynek, leveleket diszkréción alatt posterestante „Nyár” jelisére Léva. kér. 798

Földek bérbé adók özv. Tóth Belánál, Botka utca 33 szám. 802

Alig használt súlyesztő Singer varrógép, 2 szekrény, 1 divány és 1 hosszú mangorló eladó. Honvéd utca 67. 803

Sofört azonnali belépésre keresek. Jelentkezni lehet Kistórnén, Berger Ernő. 804

Pénzszekrényt kékulcsos, használtat vennék. Érdeklődni lehet Hontvarsányban a körjegyzői irodában 806

Üzlethelyiség azonnal kiadó. Ugyanott egy szoba, konyhás lakás is kiadó. Horthy Miklós ut 21. 807

Kiadó ház Eszterházy utca, önálló 3 szoba, veranda, fürdőszoba stb. Érdeklődni lehet Barsi utca 11 alatt. 808

Vigyázzon okmányaira! Foto kópiát az eredetivel teljesen egyenlőt azonnal készit Foto Rusznak, Léva. 638

Motorkerékpár jó karban lévő oldalkocsis eladó. Honvéd utca 5. 644

Nagykálnán négy ház eladó vagy bérbeadó. Bővebbet: Róbb Vilmosnál. 775

Bérbeadó Szent László utca 8 számú ház nagy udvar és raktár épülettel július hó 1-től. Bővebb felvilágosítást nyujt a Lévai Első Bank r. t. 779

Bútorozott szoba külön bejáratl azonnal kiadó. Magtárköz 2, Bakernénál. 648

Balatonföldvár, Zamárdi, Siófok-Balatonújhely

heti pensiój 22 pengő, főszézőnban 28 pengő. — Kitűnő referenciák Iroda Bpest VI. Teréz-kr. 18. III. 1. Prospektus.

Urleány Urinőtthonokban

lakás havi 18 P. Külön ellátás havi 38 P. Budapest VI. Teréz körút 18. III. 1. — József körút 55. II. 8. — Rákóczi ut 59 II. 2 — Szent István körút 1. III. 5.

Széchenyi

Középiskolai Fuinternátus ESZTERGOM

Világi okl. tanárok vezetése alatt.

Az internátus épülete pormentes helyen, a Duna felett, a Várhegyen van. Játsszóudvar, üdülőkert. Tágas, szellős termek. Vízvezetek, fürdő a házban, villany. Állandó tanári felügyelet. - Elsőrangú, bőséges eelmzés! KORREPETICÍÓ, ZENE, TÁRSALGÁS, SPORT

Részletes képes prospektus díjtalanul.

GYÖNYÖRŰ VILLAKERT

BALATONSZÉPLAKON

(A BALATON LIDÓJÁN)

Slófork mellett a Balaton legszebb részén. Fürdőzésre kitérő fővenypart. Ózondús levegő. Olcsó telekárak Kedvező feltételek.

Felvilágosítást ad: PARCELLÁZÁSI VÁLLALAT KÖZPONTJA, Budapest, VI. Teréz-körút 26. Vagy a Telepfelügyelőség a helyszínen.

JÉGSZEKRÉNYEK

villamos hűtőeszközök, sörkimerőeszközök, fagyaltgépek, jéggyártóberendezések

HENNEFELD jégsekrénygyár
VI. O-utca 6. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!
Telefon: 112-026, 115-646.

Építőtelek a város közepén cca 500
□-öl jutányosan eladó.
Cím a kiadóban.

Eladó Hegyalja utca 17 számú ház. Bő-
vebbet uyanott.

Eladó ház, mely áll 5 szobából és 3
konyhából, uyanott azonnal kiadó
két szoba, konyhas lakás. Bővebbet: Koháry
utca 46.

Tisztelettel értesítem Léva és vidéke
vásárló közönségét, hogy Léván — a
Munk-féle házban (Schoeller malommal
szemben) 1939. évi július hó 3-án,

**FŰSZER-
ÉS CSEMEGE**

üzletet nyitottam. Raktáron tartom az
összes fűszer, gyarmatarú és csemege
árakat. Pontos és gyors kiszolgálásom-
mal arra fogok törekedni, hogy a tisz-
telt vásárlóközönség szíves pártfogását
elnyerjem. Maradtam teljes tisztelettel

S Z A B Ó

László fűszer- és csemegekereskedő.

A magyar föld munkása

most aratja egész évi munkájának ka-
lászát. Kora hajnaltól napszállatig fo-
lyk a veritékes munka.

Jó erőben tartja ilyenkor a megfe-
szített munkától ernyedtet testet, ha es-
ténként lepihenés előtt, vagy hajnal-
ban munkainduláskor bedörzsölikük há-
tunkat, kar- és lábizminkat egy te-
nyérvényi valódi

Diana sósorszesszel

Az egész szervezet feléled, a vér fe-
pezsüül, az izmok megfeszülnek, az
idegek megnyugszanak. Vigyen maga-
val munkahelyére egy üveg Diana-sós-
orszesszel, ára megtérül a nagyobb
munkateljesítményben és a megvédett
egészségben

Próbapalack — 54 P. Kispalack 1.10 P.
Középpalack 3.20 P. Nagypalack 5.99 P.

Mindenütt kapható!

HANGOS APOLLO MOZGÓ

Vasárnap 4-6.15 és 8.15 órákor július
hó 9-én — A legpikánsabb legszelle-
mesebb francia vígjáték.

Mégis ártatlan...

Főszerepben: Daniel Darrieux, jun.
Douglas Fairban, Henri Koster.
Vigyázz! Figyelem! Kiegészítő műsor:
Spányol szerenádj. — A csintalan eger.

Hétfőn este 8.15 órákor. Kedden este
8.15 órákor július hó 11-én.

A legizgalmasabb filme az idénynek.

**A HALÁLVOLGY
BANDITÁI**

Főbb fejezetei a filmnek:

A farmer leánya, A merénylő szatir,
rejtélyes gyilkosság, A banditák kar-
maiban, A sheriff büne. — Kétórás
idegfejtő műsor, aki a cowboy filme-
ket szereti, az ne mulassza el!!!

Szombaton este 8.30 órákor
Vasárnap 2—4—6.15 és 8.30 órákor.
Július hó 15-én és 16-án

Mindenütt a legnagyobb sikereket arat-
ott film. Kellemsen elszórakoztató,
helyenként módfelelt izgalmas film: A

**14-es
futár**

Előjáték: A legújabb magyar híradó!

**Megbízható
kerékpárok**

csak szaküzletben
kaphatók.

CSEPEL varrógéplerakat

Vadászati és halá-
szati oikkek.

Gramofonok és lemezek.

Őzakszerű javítóműhely

BAROSKA J.

LÉVA, HORTHY M. UT 43.

TELEFON 130

**KERNNÉL
VENNÉL
NYERNÉL!**

A 42 magyar királyi
osztálysorsjáték

sorsjegyek kaphatók

KERN TESTVÉREK

radio szaküzletében — Léván.

**A társaság
kedvence**

az, aki KODAK-RETINA géppel fotografál,
mert mindig örömet okoz szép felvételei-
vel és megörökíti a kedves szórakozásokat.

KODAK Retina

készülék egyszerűen kezelhető finom műszer és így
mindenki könnyen kerülhet abba a helyzetbe hogy
szép RETINA felvételeivel megörvendeztesse környe-
zetét. E mellett a RETINA üzeme rendkívül olcsó,
mert egy tekercs filmre 36 felvétel készíthető.

Igen kedvező alkalom van most a KODAK-RETINA
beszerzésére, mert 6 és 12 hónapi részletre vásárol-
hatja meg és már 23. P lefizetése mellett a ké-
szülék birtokába juthat és máris fényképezhet.

Kérjen felvilágosítást a fotószaküzletben

HAJDÚ SÁNDOR fényképésztől Léván